

GLAS SLOVENIJE

THE VOICE OF SLOVENIA

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK — 14-dnevnik, cena \$ 2.00 — THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

22. 11. 1995

GLAS MLADINE - PRVIČ V GLASU SLOVENIJE

str. 16 (na fotografiji Suzie Belec)

Velika slovesnost ob 5. obletnici plebiscita v Sloveniji in publikacija *Naša Bitka za Slovenijo - Avstralija*

Melbourne - Svečanost, ki bo v soboto, 9. decembra, v Town Hallu v Moone Pondsu pripravlja Slovenski narodni svet Viktorije. Prisotni bodo visoki gostje iz političnih in kulturnih krogov Avstralije ter iz slovenske skupnosti, vključno z diplomatsko konzularnimi predstavniki Republike Slovenije.

Isti večer bo SNS predstavil publikacijo na 100 straneh "Naša Bitka za Slovenijo - Avstralija". To bo pomemben zgodovinski dokument o delu-aktivnosti avstralskih Slovencev v času osamosvajanja Slovenije. Publikacija bo naprodaj po \$ 5.00(+poštni stroški), lahko jo boste

naročili tudi v uredništvu našega časnika. Za poseben glasbeni užitek bo ta večer poskrbela vodeča glasbeno-vokalna skupina iz Slovenije *Štajerskih 7*. Program gostovanja po Avstraliji je v 61. številki Glasu Slovenije.

Ivan Burnik Legiša se predstavlja s tretjo pesniško zbirko

Adelaide - "Hrepnenja in sanje" je naslov nove, že tretje pesniške zbirke Ivana Burnika Legiše, ki so jo v Adelaidi predstavili 18. novembra. Ivan se je rodil leta 1934 v Nabrežini in vlogo izseljenca prenaša že od leta 1956 z nepotešenim domotožjem po rodni domovini, kar izpoveduje tudi v svojih pesmih.

V TEJ ŠTEVILKI ŠE

Slovenska kolesarja po Avstraliji
str. 2

Pomožni škof Alojz Uran
med nami
str. 12

Štajerskih 7 navdušuje Avstralijo
str. 13

Srečanje urednikov slovenskih
medijev po svetu
str. 14

Glas mladine
str. 16

Molitev za papežev obisk
str. 17

Ivo Ban, Borštnikov nagrajenec, bi rad gostoval v Avstraliji

Ivo Ban, gledališki igralec iz Slovenije, je v pogovoru z Marizo Ličan na slovenski oddaji radija SBS izrazil željo, da bi rad ponovno nastopil pred avstralskim slovenskim občinstvom. Letos je ponovno prejel Borštnikovo diplomo na mariborskem gledališkem festivalu, že šesto po vrsti. Tokrat za vlogo Polonija v Shakespearovem *Hamletu*, v slovenskem prevodu Milana Jesiha, znanega slovenskega pesnika in prevajalca. V Avstraliji bi se tokrat rad predstavil s komedijo *Mož moje žene*, v kateri nastopata le dva igralca. Ivo Ban je povedal, da ima lepe spomine na Avstralijo in avstralske Slovence, saj nas je obiskal že leta 1988, ko je igral v Partličevi igri *Moj ata socialistični kulak*.

English Page for the whole Family - Page 11

Posebno zadovoljstvo je, če lahko vsakih 14 dni z urno natančnostjo končam naš časnik. Zgodi se pa tudi, da mi tega ni mogoče narediti, in tako je bilo s 64. številko, ki bi morala iziti 8. novembra. Vmes je bil Melbourne Cup - dela prost dan, potem je bilo treba končati velik projekt - publikacijo "Naša BITKA ZA SLOVENIJO Avstralija" na 100 straneh, ki jo bo v Melbournu v soboto, 9. decembra, ob peti obletnici plebiscita v Sloveniji, predstavil Slovenski narodni svet Viktorije. To delo mi je vzelo precej časa in seveda tudi moči. Takoj za tem so prispevi v Melbourne glasbeniki Stajerskih 7 in z njimi prim. dr. Marjan Skalicky, ki je bil nekaj dni gost v mojem domu.

Po izteku datuma, ko bi morala iziti 63. številka, so se pričeli oglašati po telefonu naročniki iz Pertha, Adelaide, Sydneya in Melbourn, nekateri v strahu, da smo časnik ukinili, še posebej "ker je bil zadnji uvodnik precej močan", je dejal eden izmed bralcev.

Zdaj je pred vami dvojna, 63. in 64. številka in zaradi mojega dopusta bo naslednja, ponovno dvojna številka, izšla šele pred božičem. Za tem pa s polno paro v novo leto 1996 - upajmo!

IZ DNEVNIKA
Stanke Gregorič
UREDНИCE

V uredništvo je pričelo prihajati toliko časnikov in revij iz vsega sveta, da jim res komaj sledim: *Primorski dnevnik*, *MAG*, *Delo*, *Slovenec*, *Mladina*, *Mladiki*, *Družina*, iz *SIM Rodna gruda* in revija *Slovenija v angleščini*, prejemamo tudi *Zenevske novice*, *Lipov list*, *Turist*, *SLO-Weekly*, in kot je razvidno iz prijaznega pisma predsednika Kulturnega foruma v Mariboru, bomo zdaj dobili še mariborski *Večer* (za uslugo hvala tudi prim. dr. *Skalickyju*). Nekaj tednov prihajata že *Naš tednik* in Nedelja iz Celovca, kar je prav tako razvidno iz pisma tajnika Krščanske kulturne zveze Nužeja Tolmajerja. To, da prihaja iz Argentine *Svobodna Slovenija*, smo že omenili. Izmenjavo z našim neodvisnim časopisekom pa so nam ponudili tudi pri slovenski reviji v angleščini *Flaneur*. Časnikarskem "molju" kot sem jaz ob vseh teh "naravnih vezeh slovenstva" kar poskušuje srce in vsem skupaj naj, naj, naj lepša hvala! Slovenci po svetu tako med seboj spletamo mrežo sodelovanja in kontinenti te sklenjenosti enostavno ne morejo več razbiti. Pa tudi tujstvo nam, prav zaradi tega, ne more tako zelo, zelo do živega.

Moram reči, da me trenutno najbolj pritegne branje novega tednika *MAG*, in zdi se mi, da delno stopa po poti, po kateri je pred leti stopala *Mladina*, saj smo naravnost hlastali po njenih straneh - za nekatere je bila, ob odkrivanju (jugo) resnic, strah in trepet. Tako zdaj pri *MAG-u* odkrivajo razne nepravilnosti in afere v slovenski družbi in tednik je nekaterim (predvsem slovenskim politikom in gospodarstvenikom) največja grožnja. Kar pa se tiče *Mladine*, se mi zdi, da sem imela kar predolgo "dober želodec"; ob branju prispevkov novinarja Igorja Mekine, ki se na vse kriplje trudi, da bi diskreditiral današnje najboljše slovenske sinove, in nasprotno, poveličeval bivše oficirje JLA, udbovce in kosovce, pa ne morem reči drugega kot: "Mekina (and others), go away! Let *Mladina* be *Mladina* again!"

Gracič

**ZANIMIVO,
KAJNE ?**

**Slovenska kolesarja
po Avstraliji**

Bojan Kos in Franci Ravnikar se pripravljata na vožnjo prek avstralskega kontinenta, na 4.500 km dolgo pot čez pusto in skoraj neoblikljeno ravninje, hribovje in puščavje med Perthom in Sydnejem, pišejo v Mladini. Moravčana sta prekolesarila 716 kilometrov in 780 metrov v 24 urah, in ta prvi državni rekord pomeni, da bi lahko v enem dnevu pripravila iz Ljubljane v Dubrovnik.

**TUDI TO JE zanimivo
SVET - SLOVENIJA**

Slovensko govorili v Turčiji?

Inž. Milan Ecker iz Bariloč je za bralce argentinske *Svobodne Slovenije* zapisal sledečo zanimivost: Ko je bila njegova žena leta 1972 na potovanju po ZDA in Evropi, je med drugim obiskala tudi Turčijo (Carograd). Tu si je ogledala palačo turških sultanov nad Bosforom, ki ima še popolnoma ohranjene in opremljene osebne hareme sultanov. Nemško in angleško govoreči vodič, Turek, profesor zgodovine, promoviran na univerzi v Heidelbergu, in ki ni vedel, da je v skupini tudi Slovenka, je povedal, da je bil v času največjega sijaja občevalni in "fini" jezik v teh haremih ravno *slovenščina*... Potrdilo za to, pa je inž. Ecker našel še v Sloveniji in pravi: "Prvi, ki je omenil smučanje, sicer ne v Sloveniji, ampak v Rusiji, je bil baron Žiga Herberstein, dvakrat poslanik na carskem dvoru v Moskvi. Baron je bil slovenske zemlje sin, rojen leta 1486 v Vipavi in je preživel vsa otroška in deloma mladeniška leta po raznih gradovih po Sloveniji, nato pa je odšel na Dunaj in stopil v cesarsko službo. Med službovanjem v Rusiji je bil med leti 1518 in 1526, poslanik na dvoru Sultana Sulejmana Veličastnega (vladal 1520 do 1566). In on je napisal v svojo latinsko pisanih spominih (izšli 1549), da je s tem najmogočnejšim vladarjem svojega časa govoril *slovensko*!"

Pišejo nam...

Spoštovana gospa Gregorič,
priatelj prim. dr. Marjan Skalicky, ki te dni potuje v Avstralijo, mi je sporočil Vašo željo, da bi radi v zameeno za svoj Glas Slovenije prejemali mariborski časopis Večer. Potrudil se bom, da bo Vaša želja uresničena.

V Mariboru že pet let deluje nestrankarski forum, ki v obliki javnih tribun prispeva k osvetljevanju in reševanju vitalnih problemov našega mesta in širšega slovenskega prostora.

Posebno skrb smo posvetili zaslužnim Slovencem štajerskega predela, ki so bili dolga leta zamolčani, kot so general Rudolf Maister, škof Anton Martin Slomšek, politik in duhovnik Anton Korošec, profesor Stanko Čajkar, narodni buditelj - kralj Slovenskih goric Dominik Colnik in drugi.

Izdajamo tudi literarno revijo Dialogi in strokovne publikacije s humanističnega področja.

Po svojih močeh poskušamo pomagati žrtvam balkanske morije, zato smo organizirali humanitarno pomoč za Dubrovnik, Osijek in Sarajevo.

Z veseljem sem prebral Vaš časopis, iz katerega vidim, da zelo tekoč spremljate dogajanja v domovini, kar pomeni, da ste z njo še vedno tesno povezani. Tudi mi bi bili veseli sodelovanja z Vami.

Lep pozdrav in dobre želje!

Aleš Arh, prof.

Predsednik Kulturnega foruma Maribor

***

Spoštovano uredništvo!

Podjetje Vitrum d.o.o., ki se ukvarja z založništvom in prevajanjem iz slovenščine v tuje jezike in obratno, praznuje letos svoj peti rojstni dan. V tem času smo izdali nekaj bolj ali manj uspešnih slovenskih leposlovnih del, monografijo o "najbolj znanem Slovencu" človeški ribici Proteus (v angleškem in slovenskem jeziku), dvakrat letno izdajamo publikacijo Slovenija za vsakogar (v angleščini, nemčini, francoščini, italijanščini in španščini)...

redno pa izdajamo tednik Slovenia Weekly (v sodelovanju z Uradom za informiranje Vlade Republike Slovenije) in dvomesečnik Slovenian Magazin Flaneur, ki tuje v Sloveniji in po svetu ter Slovence v svetu obvešča o najbolj zanimivih domačih dogajanjih na področju političnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Obe publikaciji izhajata v angleškem jeziku. Skratka, želim, da nas spoznate in, da se dogovorimo za medsebojno sodelovanje. Predlagam, da si brezplačno izmenjujemo publikacije in, da se v njih medsebojno predstavljamo (za obliko predstavitve se lahko še dogovorimo) in, da si morebiti celo izmenjujemo kakšne zanimive prispevke (intervjuje, članke, komentarje...).

V pričakovanju dobrega medsebojnega sodelovanja Vas lepo pozdravljam in Vam želim obilo uspeha tako na osebnem kot na poslovнем področju!

Z odličnim spoštovanjem

Tadej Cater, urednik - Ljubljana, Slovenija

Spoštovana gospa Gregorič!

Najprej bi rad pozdravil vse rojake v Avstraliji, ki so nas lani ob gostovanju z zborom "Jakob Petelin Gallus" tako lepo in prisrčno sprejeli. Zahvaljujemo se vam, da nam pošljate vaš časopis "Glas Slovenije", ki nas obvešča o življenju Slovencev v Avstraliji. Posebno se zahvaljujemo gospe Saši Ceferin, ki je za nas plačevala poštnino. Samo po sebi umevno se nam zdi, da vam kot protiuslugu pošljamo verski list "Nedelja" in "Naš tednik".

Veseli me, da se s posamezniki, ki sem jih lani srečal še dopisujem. Letos pa so bile na obisku vaše učiteljice, prav tako gospa Jožica Gerden in naš nepozabni organizator in spremljevalec po Avstraliji gospod Cvetko Falež.

Brali smo, da organizira gospod Falež za večje število rojakov ob Papeževem obisku potovanje v Slovenijo. Zelo bi nas veselilo, če bi ob tej priložnosti obiskali tudi koroške Slovence. Prepričan sem, da boste v bodoče preko naših časopisov še bolj podrobno obveščeni o življenju in dejavnostih koroških Slovencev. Hvaležni smo vam, da preko vašega glasila "Glas Slovenije" obveščate tudi vaše bralke in bralce.

Zelimo vam še veliko uspeha pri vašem delu in vas lepo pozdravljamo.

Za Kriščansko kulturno zvezo - Celovec

Nuzej Tolmajer, tajnik

***

Spoštovana gospa Stanka!

Verjemite mi, da sem jezna sama nase, ker sem po zaniknosti uvrščena med tiste, ki že več mesecov niso plačali naročnihe. Prihodnji teden spet pričakujemo Glas Slovenije, vendar nas po vsej pravici lahko brišete iz seznama, če to pismo ne prispe pravočasno do 'cilja'.

Že preden sem odpotovala na dopust v Slovenijo, letos v začetku avgusta, sem imela trden namen, da bom napisala ček in vam ga poslala, vendar je vedno ostalo le pri dobrih željah. Oprostite naši zaniknosti ter nam še vnaprej pošljajte Glas Slovenije. Prilagam \$ 100.00 da bo vsaj za nekaj časa krita naročnina. S prisrčnimi željami iz sončnega in toplexa Queenslanда,

Hvaležna M.K.

OBVESTILO UREDNIŠTVA

Obveščamo vse naročnike, da bo zaradi dopusta urednice do božiča izšla samo še ena - dvojna - številka Glasu Slovenije. Zato vas naprošamo, da že zdaj poskrbite za božične in novoletnje čestitke, pošljite nam jih čim prej!

Urednica

TISKOVNI SKLAD

\$ 100.00 Karl Hren; \$ 10.00 Marija Stariba; \$ 5.00 J. Vohl;
\$ 10.00 Mirko Koder; \$ 5.00 Ivan Damiš; \$ 10.00 E. Orel.

Vsem iskrena hvala!

Pišejo nam...

Spoštovana gospa Gregorič!

Pošiljam vam denar za naročnino za Glas Slovenije, z veseljem ga vedno preberem. Z nekaterimi članki se včasih ne strinjam, posebno kadar kdo graja mladino, da ne govorijo slovensko. Starši te mladine zaslужijo grajo, ne pa mladina. Tako tudi odrivamo mladino od vodilnih mest v naših družtvih in klubih in tudi na radijskih oddajah, potem pa tarnamo, da noče mladina sodelovati. Sprejmite lepe pozdrave od

Margaret Hatežič, NSW

*

Draga gospa Stanka!

Po branju vašega uvodnika v št. 62, vam pošiljam priloženi ček za \$ 100.00. To je le majhna "injekcija" za vaš tiskovni sklad, ker nikakor ne bi rad videl, da bi naš Glas Slovenije prenehal izhajati. Lepo vas pozdravlja vaš zvesti 83 letni bralec!

Karl Hren, NSW

Urednica: G. Hren, ponovno najlepša hvala za vse. Ker slučajno vem kdaj je vaš rojstni dan, vam iz vsega srca želim zdravja in še mnogo lepih in srečnih dni.

*

Iz pisma naročnika iz Švice!

Po dobrih 50. letih sem nedavno parkrat obiskal Slovenijo. To le toliko, da sem že videl svoje žive in pozdravil svoje pokojne. Letos sem bil tam koncem septembra, čeprav za kratek čas, sem se vendarle živo zanimal za tamkajšnje današnje razmere. Kar hitro sem prepotoval Dolenjsko, Gorenjsko in Štajersko in se zaustavljal predvsem v Ljubljani ter v še nekaj pomembnejših mestih in krajih, tako: Bled, Bohinj, Kranj, Skofja Loka, Selska dolina, Ribnica, Krško, Senovo, Celje, Laško, Teharje, Turjak. Sestal sem se s sorodniki in prijatelji, s starimi in novimi znanci na deželi in v mestih, z intelektualci in s preprostimi ljudmi. Morda bi moji vtisi koga od bralcev zanimali, še posebej, če dolgo niso bili v Sloveniji.

Politična slika — Večkrat je bilo očitno, pa tudi slišati je bilo spontane izjave: "Nič se ni spremenilo razen 'firme' in pa da smeš ziniti kakšno brez strahu, da bi te zgrabili in odpeljali." Narod še caplja v nekem polmraku iz minulih časov. Nekdanji komunistični veljaki so ostali in so tudi še naprej na vodečih mestih. Tiste, ki kritizirajo, bi radi diskvalificirali na ta način, da jih proglašajo za fašiste, fašistoide in kriminalce.

Da so javna občila v rokah prejšnje elite in da tu nekakšna opozicija sploh ne pride do glasu, je normalno. Tudi časniki Delo, Republika, Dnevnik, Večer godejo na vladinem basu, čeprav objavljajo tu in tam tudi kritična pisma bralcev. Se celo Slovenec, ugledno staro glasilo (ki mu je ostalo samo ime), je postalo nezanesljivo in se dostikrat kam brezglavo zaleti; ne odlikuje pa se niti po objektivnem obveščanju bralcev. Morda želi dati podporo Peterletu, ki je že zdavnaj iztiril in mu očitno manjka političnih izkušen, starim "mojstrom" pa pride prav njegova naivnost.

"Spravašča" Spomenka ostaja še dlje "svetnica" rdeče ideologije, za njo je Janša tipičen fašist; tudi komunisti ga imajo za fašista, morda zato, ker jih dokaj uspešno kritizira in s svojo vedno večjo popularnostjo ogroža, še posebej zdaj, ko nove volitve niso več tako daleč...

Slišal sem tudi, da v Sloveniji živi in prejema pokojnine več sto srbskih oficirjev (bivše jugo-vojske), žal nisem srečal nikogar, ki bi ga lahko vprašal kaj misli o grozodejstvih v BiH...

Alojz Povhe, Švica

Zaslужita si medaljo

za preživetje

Je tako določil Bog, je tako hotela usoda, ali je bilo vmes tudi neznansko dosti sreče, da ostaneta pri življenju? Ja, melbournski Slovenci bi za las izgubili dve, vsem nam dobro znani rojakinji Heleno Leber in Ivanka Škop. Helena je preživelu prometno nesrečo, Ivanka pa bolezni. Zaslужita si medaljo za preživetje! Še dosti trdne volje bosta potrebovali do popolnega okrevanja pa tudi precej razumevanja, toplih misli in besed od nas - njunih priateljev!

Uredništvo Glasu Slovenije

Zahvala

Rada bi se zahvalila vsem, ki so stali ob meni od samega začetka bolezni.

Hvala odboru Slovenskega primorskega socialnega kluba Jadran, da so poklicali rešilca, saj je šlo za vsako minuto ali bom ostala pri življenju ali ne.

Hvala vsem tistim, ki so stali ob meni skozi vse težke ure, in tudi tistim, ki so me hrabriли pismeno ali po telefonu.

To so bili prijatelji iz Melbourne, Sydneysa, Canberre, Tasmanije, Slovenije in od drugod. Še posebna hvala mojima otrokom, sinu Iztoku z ženo in vnuki in hčerki Nataši.

A big THANK YOU to my doctor and other medical staff from Austin Hospital in Melbourne. They saved my life.

*Thank you to you all!
Ivanka Škop, Macedon*

Helena zopet med nami

Čeprav z veliko bolečino v srcu, je Helena Leber obiskala uredništvo Glasu Slovenije - takšna kot je bila vedno - nasmejana in korajzna. Družbo sta ji delala sestra Tatjana Rebula iz Slovenije in vnuček Liam.

VELEPOSANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
CANBERRA

OBVESTILO

Veleposaništvo Slovenije vas obvešča, da bodo naslednji konzularni dnevi:

ADELAIDE — četrtek, 7. decembra od 16 do 19 ure v Slovenskem verskem središču Hindmarsh

ADELAIDE — petek, 8. decembra od 9 do 12 ure v Slovenskem klubu Adelaide

MELBOURNE — sobota, 9. decembra od 13 do 15 ure, prostori SNS VIC, Versko središče Kew

BRISBANE — nedelja, 10. decembra od 15 do 17 ure v hotelu Sheraton, 249 Turbot Str. Brisbane;

GOLD COAST — ponedeljek, 11. decembra od 17 do 18.30 ure v hotelu Marriot, 158 Ferny Ave, Surfers Paradise;

SYDNEY — sreda, 13. decembra od 16 do 18 ure v Slovenskem klubu Triglav

Vse zainteresirane prosimo, da nas predhodno pokličejo po telefonu.

VELEPOSANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE
EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City
TEL.: (06) 243 4830 FAX: (06) 243 4827. Pisma in drugo posto pošljite na naslov:
Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.
Veleposaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure;
uradne ure od 10.00-14.00 ure.

Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar. Ataša za konzularne zadeve: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZEELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajović
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt (Wellington),
tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hutt, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

KONZULAT AVSTRALIJE
Častni konzul Viktor Baraga
Dunajska 22, LJUBLJANA 61 000, SLOVENIJA
Telefon: + 61/ 1327 341
Fax: + 61/ 1331 052

SBS RADIO

**praznuje 20. obletnico
svojega obstoja**

Vabimo vas, da se vključite v slovenski program, ki je na sporedu vsako nedeljo in torek, od 8 do 9 ure zjutraj

na

SBS Radiu 1 Sydney 1107 AM
SBS Radiu 1 Melbourne 1224 AM
in na

narodnem omrežju
SBS National Network
ob torkih med 9 in 10 uro zjutraj:

Adelaide	106.3 FM
Brisbane	93.3 FM
Darwin	100.9 FM
Newcastle	1584 AM
Perth	96.9 FM
Wollongong	1485 AM

Program v Adelaidi je na sporedu pol ure pred ostalimi

Mariza Ličan
Urednica slovenskega programa Sydney
Telefon: 02 - 728 3387

*

Elica Rizmal
Urednica slovenskega programa
Melbourne
Telefon: 03 - 9685 2543

Redne možnosti za sodelovanje vseh slovenskih državljanov na volitvah (tudi Slovencev po svetu)

Janševa Socialdemokratska stranka Slovenije (SDSS) je pretekli teden vložila predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah. Doslej veljavni zakon je namreč nepreciken in povezan z različnimi formalizmi ter roki, ki praktično onemogočajo glasovanje slovenskim državljanom v tujini. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami bi omogočili uresničevanje z ustavo zajamčene volilne pravice tudi tistim državljanom, ki so na dan volitev v tujini, kjer stalno ali začasno bivajo. SDSS tako predlaga, da se rok, v katerem se kot veljavne upoštevajo glasovnice, ki prispejo iz tujine po pošti, podaljša na četrti dan po volitvah do 12 ure. Predlagane spremembe naj bi omogočile tudi praktično izvedbo določila o volitvah na diplomatsko-konzularnih predstavnistvih (DKP). Volilne komisije, člane volilnih organov pa naj bi imeli možnost predlagati tudi društva in organizacije, ki združujejo Slovene po svetu. Predlagani zakon določa tudi volilni prag v višini petih odstotkov.

Cerkev posrednik med strankami slovenske pomlad

Nobena skrivnost ni, da je med strankami slovenske pomlad precej nasprotij, zato zdaj poskuša nanje pomirljivo vplivati tudi cerkev. Tako je bil v Škofovih zavodih že tretji večji sestanek med predstavniki cerkve in šefi strank slovenske pomlad (Peterle, Janša, Podobnik in drugi), na katerem so govorili o njihovem morebitnem predvolilnem sodelovanju. Že pred tem pa so iskali posrednika med Janšo in Peterletom, in v tej vlogi se je znašlo kar nekaj oseb s cerkevene strani: dr. Borut Košir, dr. Anton Stres, dr. Ivan Štuhec, dr. Janez Gril, Mirko Krašovec in občasno še nekateri drugi. Zlasti odločen in oster je bil dr. Košir (generalni tajnik odbora za pripravo papeževega obiska v Sloveniji), ki mu trije prvaki strank niso upali ugovarjati. Danilo Slivnik piše, da so priče pripovedovalce, da je predsednik SKD Lojze Peterle, ki je naokoli rad govoril, da krščanski dmeokratov "ne more nihče v nič prisiliti", na sestanku gledal nekajkrat zgolj pod mizo, saj ni vedel kaj naj bi odgovoril na izrečene očitke, o tem kako vodi stranko in kdo v njej povzroča nerед.

Danilo Slivnik razmišlja, da bo zdaj marsikdo rekel, da se cerkev vmešava v politiko, toda zanimivo bo, če bodo na cerkveni strani odgovorili: "Se, pa kaj?" Toda kdo je dr. Borut Košir - mož, ki se vse bolj vzpenja na togih cerkvenih hierarhičnih lestvici? Pravijo, da si veliko upa in da se tudi cerkev zdaj počasi le organizira.

Leto zadnjega Slovence

Pod tem naslovom je tednik MAG 2. novembra objavil raziskavo o deležu Slovencev in Neslovencev v Sloveniji. Med drugim piše: "Dejstvo številka ena: Lani je bilo samo še 57 od 100 rojenih otrok takih, katerih oba starša sta po narodnosti Slovenci. Dejstvo številka dve: Lani je bil naravni prirastek Slovencev negativen - minus 6131. Dejstvo številka tri: Lanski naravni prirastek Neslovencev in "neznanih" narodnosti v Sloveniji je bil pozitiven - plus 6235."

Jože Biščak in Matjaž Erznožnik dalje pišeta: "Najbolj skrb vzbujajoče je, da v Sloveniji izumira prav avtohtono prebivalstvo - Slovenci. To je neizprosna statistika brez olješevanja... Od leta 1991 naprej je šlo na slabše. Lani se je slovenskim materam rodilo samo 11.753 novorojencev, medtem ko je umrlo 17.884 Slovencev... Groza. Drugi podatki slovenske demografske srljivke o počasnem izginjanju niso nič bolj spodbudni. Za enostavno reprodukcijo državljanov je potrebno približno 2,15 otroka na eno žensko, v Sloveniji pa je imela lani ena ženska 1,32 otroka..." Novinarja razmišljata še dlje s podnaslovom: Staramo se... Kdo bo delal?... Moške pokonča alkohol... Na koruzi... in tu zapišeta, da se je zunaj zakonske zvezne rodilo do sredine sedemdesetih let samo 10 odstotkov otrok, danes pa že četrtnina, kar Slovenijo v evropskem merilu uvršča takoj za skandinavske države in Avstrijo. Leta 1991 je imela Slovenija najnižji koeficient poročnosti v Evropi (0,48).

Narodnostna sestava

Ljubljane

Delež Neslovencev v bivših ljubljanskih občinah se je s skoraj zanemarljivih 6,3 odstotka leta 1961 do leta 1991 povečal na 22,2 odstotka. Več kot petina Ljubljanačev po narodnosti ni Slovencev oziroma kar 72.000 prebivalcev slovenske prestolnice je priseljencev iz drugih krajev nekdanje skupne države. Tudi prihodnost nekoč zibelke narodnega prebivanja in slovenstva, ni nič kaj rožnata. Nekateri deli Ljubljane še posebej izstopajo z velikim deležem nešlovenskega prebivalstva: Fužine, Stepanjsko naselje, Rakova jelša in Tomačevo. Tu je Neslovenec več kot tretjina. Med bivšimi občinami imajo največji delež tujerodev Moste, in sicer s četrtino oziroma 18.000 Neslovencev od skupaj 72.000 prebivalcev. V strogem mestnem središču je od 28.000 prebivalcev 6.200 tujerodev, najmanjši delež pa je na Viču. Delež Slovencev v Ljubljani se je od leta 1981 do leta 1991 zmanjšal z 90,5 na 77,8 odstotka, medtem ko se je njihov delež v vsej Sloveniji zmanjšal samo za 1,67 odstotka. Najbolj sta se povečala deleža Srbov (s 5,3 odstotka na 6,2 odstotka) in Muslimanov (z 1,6 odstotka na 2,9 odstotka).

Drnovšek osebnost oktobra

V redni mesečni anketi Dela Stik je kar štiri desetine anketirancev prepoznašo dr. Janeza Drnovška, predsednika vlade RS kot osebnost, ki je v oktobru najbolj zaznamovala slovensko politično prizorišče. Na drugem mestu je predsednik Milan Kučan, zunanjji minister Zoran Thaler pa je padel s prvega na tretje mesto, četrti je Janez Janša, predsednik SDSS, Lojze Peterle, predsednik SKD pa trinajsti.

Janez Janša v Veliki Britaniji

Janez Janša se je pretekli teden mudil na večdnevni obisku v Veliki Britaniji, kjer se je srečal tudi z britanskim zunanjim ministrom Malcolmom Rifkindom. Med številnimi srečanjemi se je Janša po nedavnem srečanju s predsednikom britanskih laburistov Tonyjem Blairom sestal še s članji vodstva stranke, med drugim tudi z Douglasom Hoylem, predsednikom poslanske skupine Laburistične stranke. V okviru obiska se je udeležil tudi konference Atlantskega sveta Velike Britanije in kot edini govornik izven NATA udeležencem spregovoril v vlogi Partnerstva za mir pri iskanju odgovorov na varnostna vprašanja v Evropi. V drugem delu se je srečal s številnimi rojaki, ki živijo v Veliki Britaniji, obiskal slovensko dopolnilno šolo in Islandsko katoliško misijo, kjer sta mu Slava Miler in župnik Cikanek predstavila delo in življenje slovenskih ustanov v tej državi.

Izbris parlamentarne stranke iz registra političnih strank

Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) je pred kratkim izdalo odločbo, s katero je Vlada izbrisala stranko Zelenih Slovenije iz registra slovenskih političnih strank. Formalni razlog je neusklajenost statuta omenjene stranke z zakonom o političnih strankah. Vodstvo Zelenih zanika obtožbe in poudarja, da gre za povsem politične razloge izključitve ene od opozicijskih parlamentarnih strank iz volilnega boja za državne volitve leta 1996. Odločba je tudi nezakonita in protiustavna, saj je stranka po odločbi izbrisana iz registra za nazaj in sicer od aprila 1995. Kršen je tudi upravni postopek, saj je odgovorna oseba v MNZ na domnevno spornost statuta vodstvo stranke opozorila le preko telefona, nikoli pa z uradnim dopisom. Nekateri menijo, da je v ozadju vladajoča Drnovškova Liberalno demokratska stranka, ki si skuša skupaj s Kocjančičevim Združeno listo socialdemokratov (nekdanji komunisti) ustanoviti drugo satelitsko ekološko stranko, ki bi bila pod vladnim vplivom.

Združena lista napoveduje amandma o izločitvi predmeta etika in religija iz zakonskega besedila

"Uvajanje predmeta etika in religija v osnovne šole predstavlja prikrit poskus uvedbe verouka," s temi besedami se je Janez Kocijančič, predsednik Združene liste socialnih demokratov (ZLSD), odzval na očitke, ki letijo na njihovo stranko. V njej so se odločili, da bodo ob naslednjem odločjanju o šolski zakonodaji vložili amandma, naj bi predmet etika in religija izločili iz zakona. Ce se to ne bo zgodilo, bodo začeli zbirati podpise za razpis referendumu o tem vprašanju.

Zaupanje v pravno državo

Izsledki javnomenjske ankete o zaupanju ljudi v pravno državo, objavljeno v Delu kažejo, da se to zaupanje - kljub precejšnji kritičnosti do policije in sodstva - krepi: 53,4% anketirancev meni, da je Slovenija pravna država; pred pol leta je bil ta odstotek dosti nižji. Večina anketirancev nasprotuje ponovni uvedbi smrtnne kazni, delež zagovornikov smrtnne kazni pa se vendarle rahlo povečuje in že presega tretjino. Le 31,4% se jih zavzema za liberalnejše pogoje nakupa in posedovanja orozja. Anketiranci so se zavzeli za poostritev kazni pri sledilečih kaznivih dejanjih: za zlorabo ter nasilje nad otroci, za naklepni uboj, za posilstvo, za trgovanje z mamilimi, za hud gospodarski kriminal, za oboroženi rop, za trgovanje z orozjem, za ugrabitev ljudi, za izsiljevanje itd. Večina tudi meni, da je policija vse manj učinkovita. Domala tretjina je menila, da bi od sodnikov veljalo zahtevati povečanje 'storilnosti' ter s tem pospešiti delo sodišč. Ob vprašanju odvzema državljanstva okrog 160.000 osebam iz bivših republik Jugoslavije, se jih je proti izjasnilo 41,7%.

Slovenci so za spomenik

V javnomenjski anketi Nedela je večina vprašanih izrazila naklonjenost urešničtvu zamisli, da bi vsem padlim v II. svetovni vojni, ne glede na to, na kateri strani so se borili, postavili skupen spomenik: za tako idejo se ogreva 53,5% anketirancev, 33,3% ji nasprotuje. Prizadevanja za vseslovensko spravo pa naj bi se - po mnemu anketirancev - končala takole: nasprotniki naj se drug drugemu opravičijo (24,2%), spravo naj se javno razglasiti in ob tem poudari zgodovinsko vlogo obeh strani v vojni (19,7%), spravo bo mogožna šele po smrti nasprotnikov (19,7%), spravo naj se javno razglasiti in obsodi zločince na obeh straneh (17,5%).

Referendumska pobuda za odvzem državljanstva prišla od skrajne desnice

Vodja Nacionalne desnice Sašo Lap te dni s svojimi sodelavci zbira podpise za uvedbo referendumu, na

katerem naj bi se Slovenci izjasnili ali so za odvzem državljanstva okrog 160.000 osebam (to so bili ljudje iz drugih republik, ki jim je Slovenija po osamosvojitvi dodelila slovensko državljanstvo) ali ne. Sicer bo o predlogu razpravljalo tudi Ustavno sodišče.

SKD je proti zbiranju podpisov

Slovenski krščanski demokrati (SKD) so se odločili, da ne bodo podprije pobude za odvzem državljanstva tistim, ki so ga dobili po 40. členu zakona o državljanstvu. Kot so zapisali v izjavi za javnost, v pravni državi ni možno sprejemati zakonov, ki so popolnoma v nasprotju z načeli pravne države.

Avtstria in Slovenija

sta pospisali pogodbo o spremembah meje. Vzajemno sta si izmenjali 237 kvadratnih metrov ozemlja. Spremembe so bile posledica regulacijskih del na obmejnih rekah in potokih.

Register

Državni zbor je sprejel zakon, ki pravi, da bo register pravnih oseb s kapitalskimi naložbami v tujini javna knjiga, dostopna vsem državljanom. Glasove za zakon, ki naj bi omogočil bolj transparentno politiko naložb v tujini, so prispevale predvsem opozicijske stranke in krščanski demokrati.

Anonimnih groženj

vse več

Anonimne pisne in telefonske grožnje postajajo na Slovenskem vse bolj pogoste. Žrte niso le zadolženi podjetniki, ampak tudi izpostavljeni politiki in nosilci pomembnejših funkcij. Poleg blatenj in strahovanj so deležni celo groženj s smrtno.

Marjanu Podobniku, predsedniku Slovenske ljudske stranke (SLS) in Ivu Hvalici iz SDSS so največkrat grozili zaradi posegov v igralniško zakulisje. Predsednik SDSS Janez Janša je od začetka aktivnejšega pojavljanja na domačem političnem prizorišču prejel od petsto do tisoč anonimnih groženj. O grožnjah s smrtno je sicer obvestil policijo, pisma pa meče v koš, nekatera pa tudi spravi. Ena najbolj svežih pisnih groženj Janezu Janši: "Dobro premislite, kaj počnete. Naj vam bo opomin in opozorilo za bodoče ravnanje."

Marsikateri politik pa danes tarna, da je za njega največja grožnja nova tedenska revija MAG, ki sta jo pred kratkim ustavila Vinko Vasle in Danilo Slivnik, ki se uvrščata med najboljše slovenske novinarje.

Pokojnine v Sloveniji bi morale biti nižje?

Delegacija Mednarodnega denarnega sklada (MDS) je dva tedna preučevala razmere v Sloveniji in ob tem ugotovila, da bi morala Slovenija reformirati pokojninski sistem. Z

drugimi besedami, pokojnine bi morale biti nižje. "Slovenski pokojninski sistem je velikodušen, toda tako visoka prispevna stopnja in raven pokojninskega varstva se dolgoročno ne bosta mogli obdržati," so poudarili člani delegacije.

"Slovenija je država, ki predstavlja vzor odlične politike managementa v gospodarstvu države v prehodu," so pristavili "toda oklestiti bi morala socialne programe, saj ti vzamejo 19,3 odstotka bruto domačega proizvoda, v Evropski uniji pa ta cifra znaša 13,9 odstotka."

Radenci '95

Peto srečanje zdomcev

Peto srečanje zdomcev bo 26. decembra ponovno v Radencih. Tudi letos so kot časnega gosta povabili predsednika RS Milana Kučana. Od zdomskih društev bosta sodelovala Triglav iz Sindelfingna in Triglav iz Splita. V informativnem delu srečanja bodo predstavniki vladnih ustanov odgovarjali na vsa tista vprašanja, ki zdomce zanimajo.

Častni znak

svobode Ani Štuhec

Prvič, odkar je Republika Slovenija samostojna in mednarodno priznana država, je predsednik Republike Milan Kučan izdal ukaz o podelitev najvišjega državnega odlikovanja enemu od slovenskih rojakov, ki živijo na tujem. Prva dobitnica častnega znaka svobode RS je Ana Štuhec, dolgoletna predsednica Slovenskega kulturnoumetniškega društva Triglav v Stuttgartu.

Zahvala in priznanje slovenskega zunanjega ministrstva argentinskemu rojaku

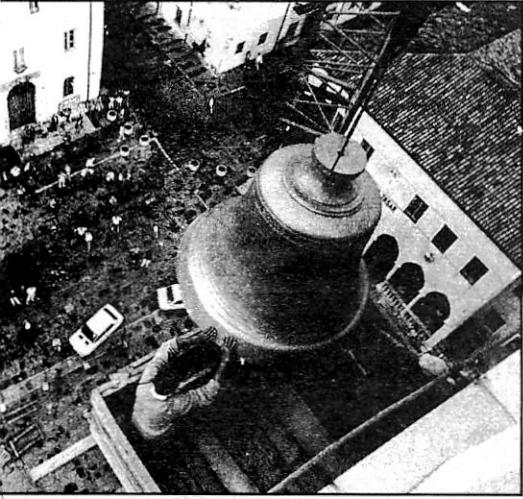
V imenu Ministrstva za zunanje zadeve RS oz. zunanjega ministra Zorana Thalerja je dr. Peter Vencelj na Slovenskem dnevu v Argentini izročil priznanje in zahvalo argentinskemu Slovencu Božidarju Finku, ki je kot "pooblaščenec Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije od 1. julija 1991 do 19. avgusta 1994 in kot odpravnik poslov Republike Slovenije v Republiki Argentini s svojim osebnim življenskim prispevkom pomagal pri uveljavljanju mlade slovenske države Republike Slovenije po vseh svojih močeh ter si uspešno prizadeval za krepitev prijateljskih odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Argentina", je bilo zapisano v zahvali.

Šport

Slovenija je dobila svojega zmagovalca svetovnega pokala in sicer v kegljanu. Na tekmi za svetovni pokal je zmagal Albin Juvančič iz Kranja in tako osvojil naslov najboljšega kegljača na svetu. Marika Krdinar je osvojila drugo mesto v ženski konkurenči.

KANAL OB SOČI - Za letošnje Kogojeve dneve, ki so posvečeni spominu na velikega primorskega skladatelja Marija Kogoja, je slovenski skladatelj Marjan Gabrijelčič napisal Mašo za zbor, orgle in živonove. V kanalski cerkvi jo je krstno izvedel komorni zbor Ave pod vodstvom dirigenta Andraža Hauptmana. Poleg koncertov so organizatorji pripravili tudi razstavo olj Rika Debenjaka. (Slika: Samo Rovan/EPA)

PREDJAMA - Prve viteške igre, ki so jih priredili na bregu pod Predjamskim gradom, je letos obiskalo kar tri tisoč radovednježev. Zmagovalec vitež od Ograj je prejel zlatnik in pet srebrnikov ter seveda - robec iz rok grofice, ki je razplet bojev spremljala iz varne razdalje. (Slika: Zdravko Primožič/EPA)

PORTOROŽ - Trideset let po svojem prvem nastopu so v portoroškem Avditoriju spet zapeli in zaigrali duhovi preteklosti - legendarni Kameleoni, ki so bili nosilci mladostnih obzorij generacije šestdesetih let. S številnimi koncerti po večjih krajih Slovenije bodo predstavili svojo prvo lasersko ploščo povsem novih skladb Kameleoni za vse generacije, koprsko društvo Capris pa je izdalо knjigo Kameleoni 1965-1995 Franka Hmeljaka. (Slika: Zdravko Primožič/EPA)

SENOŽEČE - Za prihodnost harmonike se na Primorskem ni bati, saj je veliki, že deseti ljudski praznik ljubiteljev igranja na diatonično harmoniko v Senožečah pokazal, da ta instrument že zdaleč ni iz mode. Tekmovanja v štirih kategorijah se je udeležilo štiriintrideset primorskih in zamejskih goccev. (Slika: Matej Mlač)

BERNARDIN - Dijaki višjih letnikov so letos že devetinštirideseto leto zapored pripravili Neptunov krst za novince na piranski pomorski šoli. 'Sužnji' so trpinčenje stoično prenašali, bolj ali manj uspešno prestali namakanje v morju in pitje 'božanskega napoja' iz neznanih sestavin ter upali, da na svojih plovbah ne bi naleteli na preveč podobnih življenjskih čeri. To je bil njihov prvi korak v karijeri pomorščakov. (Slika: Zdravko Primožič/EPA)

BUENOS AIRES

Argentinski zdravniki počastili slovenskega rojaka. Združenje argentinskih zdravnikov (A.M.A.) je na predlog Združenja argentinskih psihologov in psihiatrov družine) izbralno dr. Milana Komarja za časnega člana. Kot prvi je to postal pred petimi leti svetovno znani španski katoliški filozof Julian Marías. Dr. Komar je zdaj drugi filozof, ki je dobil to priznanje. Odličje mu je A.M.A. podelila v zahvalo, ker je več kot 30 let sodeloval s skupinami psihologov in psihiatrov, predaval in vodil tečaje, kjer je razlagal klasično filozofijo o človeku, njegovi duši in etična vprašanja. Pomembno odlikovanje se pridružuje onemu, ki mu ga je pred tremi leti podelil papež Janez Pavel II., viteški red sv. Gregorija Velikega v stopnji komendatorja. Na slavnosti je bila lepo zastopana tudi slovenska skupnost iz Buenos Aires.

CELOVEC

Vsako drugo leto prireja Krščanska kulturna zveza "Primorske dneve na Koroškem" in vsako leto prihajajo skupine iz slovenskega zamejstva v Italiji na Koroško, da bi tamkajšnje Slovence seznanili s svojimi problemi in da bi poiskali v dialogu skupne rešitve in poti za sodelovanje. Letos so srečanja potekala po vsej Koroški od 14. do 21. oktobra. Tajnik Krščanske kulturne zvezze Nužej Tolmajer je po 7. Primorskih dnevih bolj kot kdaj prej prepričan, da je naloga KKZ tudi to, da na Koroškem predstavlja in ponuja kulturno ustvarjalnost Slovencev, ki živijo po svetu. Kajti "ni tako, da živimo koroški Slovenci kakor na kakem otoku in je edino naša ustvarjalnost zveličavna, vse drugo pa nas ne zanima".

TRST — SV. JUST

Padle Tržačane in Primorce na avstroogrski strani so 4. novembra počastili z mašo, ki so jo darovali v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku in se je zaključilo ob zvokih cesarsko kraljevega "Bog ohrani..." na orglah, nato pa s polaganjem vencev ob vznožju gradu Sv. Justa. Občina je končno dovolila tudi postavitev spominske plošče "ranjkim in pozabljenim vojakom, ki jih je zgodovinopisje zmagovalcev izbrisalo". Spominsko svečanost je posnela tudi angleška televizija BBC.

TRST

Ob 20-letnici Osimskej sporazumov je tržaška slovenska SSk 9. novembra priredila tiskovno konferenco. Strankino deželno vodstvo namreč želi opozoriti širšo javnost na nerešene probleme tamkajšnje slovenske skupnosti, ki zahteva, da se v italijanskem senatu končno začne obravnavati predlogov o zaščiti Slovencev v Italiji. Tudi Demokratski forum Slovencev že nekaj časa opozarja, da so spremembe nujne.

RIM

Italijanski Olimpijski komite je uradno podelil Združenju slovenskih športnih društev v Italiji status "Organizacije s posebnimi zaslugami na področju športa". Po več kot dvajsetih letih svojega obstoja in delovanja je društvo torej končno našlo svoje uradno mesto v italijanskem športnem gibanju, kar je v splošno korist celotne slovenske narodnosti skupnosti v Italiji.

CARACAS

Kje vse ne živimo Slovenci. Tudi v Venezueli dela in ustvarja že 40 let naša rojakinja Tamara Burnicky, ki je z desetimi leti zapustila Slovenijo. Je diplomirana arhitektka, podiplomski študij je končala v Parizu in bila nekaj časa docentka na arhitekturni fakulteti Avila v Caracasu. V Maleziji je študirala tradicionalno kitajsko slikarstvo. Likovni študij pa je opravila na umetniški akademiji Cristobal Rojas v Caracasu. Tamara trenutno razstavlja svoja dela v mariborskem Rotovžu. Tokratno razstavo njenih del povezuje krajinsko izhodišče, ki je njen homage Kitajski, Venezuela in Sloveniji.

MAG

Zakaj je ameriški predsednik Clinton pred kratkim v palači OZN sprejel predsednika slovenske vlade dr. Janeza Drnovška ne pa predsednika Slovenije Milana Kučana? Kučanu ni niti segel v roko in ta se je s Clintonom znašel samo na skupnem kosilu. Slovenski mediji ta dogodek komentirajo različno; nekateri so se tej neprijetnosti enostavno izognili. Danilo Slivnik pa v MAG-u pravi, da se v ameriški diplomaciji nič ne zgodi po naključju. To pomeni, da so v Washingtonu dolgo tehtali koga bi sprejeli, in na koncu iz seznama prečrtali Kučana ter mu s tem pred očmi vsega sveta odvzeli mednarodno legitimiteto. Američanom v minulih letih torej ni ušlo, da v Sloveniji dominirajo sile stare politične kontinuitete in da skriva "uspešnost prehoda" tudi številne pasti. Skratka v Beli hiši so potrdili, da dokaj dobro poznajo politične razmere v Sloveniji. Za Milana Kučana je bil Clintonov izbor hud udarec, šok pa je bil tudi za njegove najožje sodelavce.

MAG

Kaj delajo nekdanji agenti udbe, SDV, Kosa, Visa, celo Sovi ali Voma, s čim se ukvarjajo upokojeni kriminalisti in policisti? Po zadnjih aferah na brniškem letališču, v katero sta vpleteni dve agenciji za varovanje, je to zanimivo vprašanje. Vse več je namreč kriminalnih in prepovedanih dejanj, katerih ozadja so povezana z nekdanjimi uslužbenci najrazličnejših varnostnih ali obveščevalnih organov. So ti del novega kriminalnega in političnega podzemja? se sprašujejo Vinko Vasle in Matjaž Erznožnik.

Detektivska preverka: Po novem je v Sloveniji mogoče naročiti čisto zasebna "politična poizvedovanja". In tako so v začetku leta storili v primeru Hilde Tovšak, generalne sekretarke Slovenskih krščanskih demokratov (SKD). V akcijo je stopil Zmago Jelinčič (znani udovec). Odpravil se je do vrat neke zasebne agencije, ki se ukvarja predvsem z iskanjem ukradenih avtomobilov, in naročil poizvedbo o novi generalni sekretarki SKD. Agentje so se lotili posla in v treh tednih pripravili poročilo. Ni bilo nič posebnega, saj je bilo v njem le nekaj političnih ocen (na primer, da je bila dolgo v partiji), drugo pa so bili zasebni, intimni podatki. V agenciji naj bi ugotovili, da je "zelo čustvena ženska".

VEČER

Večer je v zadnjih šestih mesecih med vsemi slovenskimi dnevnikimi najbolj povečal bralnost in se je tako zelo približal po razširjenosti med bralci ljubljanskemu Delu.

TEČAJNA LISTA - slovenskih tolarjev (SIT)
Oktober 1995

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	90.3165	90.8601
Nemčija	1 DEM	85.0878	85.5999
ZDA	1 USD	120.2802	121.0040

Srednji tečaj hrvaške kune: 2293.8989 SIT za 100 kun
Srednji tečaj italijanske lire: 7.5683 SIT za 100 lir

Slovenija na 50. mestu na lestvici poslovnega tveganja

Revija *Euromoney* je spet objavila lestvico poslovnega tveganja. Slovenija se je uvrstila na 50. mesto, čeprav je marca že zasedla 47. mesto. Vodi, seveda, Švica, Češka je 41., Madžarska pa 44. Kljub načelnemu dogovoru z dolžniki, ki predvideva, da bo Slovenija dolgove poravnala sama in ne prek Beograda, se položaj Slovenije na lestvici poslovnega tveganja ni izboljšal.

Sledi vodijo k ruski in jugoslovanski mafiji

Značilnost sedanjega gospodarskega trenutka v Sloveniji je po mnenju Socialdemokratske stranke Slovenije (SDSS) predvsem izredno težaven gospodarski položaj velikih podjetij, ki jih je nekdanji režim spodbujal in kljub slabim poslovnim rezultatom ohranjal pri življenju. Posledice takšne gospodarske politike danes z vso silovitostjo prihajajo na dan in mnoga podjetja gredo v stečaj ali pa njihova sanacija bremenji proračun. Slovensko javnost je pred dnevi hudo vznemirila TV oddaja o sanaciji mariborskega podjetja TAM, za katerega je bil sprejet sanacijski program v višini 8 milijard tolarjev (65 mil. USD). Ogorčenje je povzročil sum, da so bila proračunska sredstva namesto za izvedbo sanacijskega programa uporabljeni za poplačilo spornih pogodb in provizij posredniku iz takoimenovane Zvezne republike Jugoslavije v enem izmed poslov omenjenega podjetja in ruski mafiji. Zaradi kršitve zakona o sanaciji gospodarskega položaja TAM-a in njegovih odvisnih družb, zlorabe položaja ministra in osebne odgovornosti za oškodovanje TAM-a zaradi podpisa garancijske pogodbe in odobritve spornih plačil je SDSS vložila interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za gospodarske dejavnosti dr. Maksa Tajnikarja, člena Kocijančičeve Združene liste socialdemokratov - (bivših komunistov).

Velika Smeltova igra

Lani je Smelt obvestil slovensko javnost, da lajež psov ne bo ustavil njegove poslovne karavane. Pa se je vključil devizni inšpektor, ki zna tudi gristi, in v karavani odkril 7,3 milijona utajenih zelencev libijskega porekla... piše v MAG-u Igor Guzelj v pravi, da je ena najbolj nadutih poslovodnih ekip na Slovenskem, ki je prepričana, da so njena dela in nedela izvzeta iz vsega, kar je zaoblazezeno v pojmih zakonitosti, nadzor, sankcije, brez dvoma zbrana v Smeltu. Smeltovci so temeljito izkoristili travmatično obdobje odcepljanja Slovenije in razkroja Jugoslavije, baje pred Beogradom "obranjenih" konvertibilnih denarcev niso nikoli vrnili domovini Sloveniji, marveč jih zadržujejo zase. Gre za 7 milijonov 296 tisoč 535 ameriških dolarjev, ki predstavljajo eno od nakazil izvajalcem del na vojaškem projektu Forest v Libiji... Smelt je denar naložil na račune v tujini... zgodbe polne malverzacij in sumljivih zapletov pa tu še ni konec...

Še enkrat certifikati

Igor Guzelj v MAG-u razmišlja tudi o certifikatih: "V trenutku, ko dober milijon certifikatov, zbranih v investicijskih družbah, čaka, da se bo z vstopom v že

sprivatizirana podjetja iz papirnate fikcije spremenil v 200 in več milijard tolarjev vreden kapital, so oblastni strategi očitno nalašč zavrlj juriš v kapitalizem: požegnana je le četrtina programov lastninjenja, Koržetov sklad pa je na treh javnih dražbah prodal slabih 9 odstotkov nekdanje družbene lastnine, ki naj bi jo ponudili skrbnikom slovenskega delničarskega ljudstva... Na skupščini že olastnjene tovarne zdrav Lek si je pooblaščena družba za upravljanje Triglav privoščila nekaj, kar bi utegnilo prerasti v novo obliko izigravanja ljudi: njeni predstavniki so glasovali v nasprotju z interesni množice svojih (certifikatskih) delničarjev... Tudi iz Krekove družbe letijo vedno ostrejše kritike na rovaš nerazumne počasnosti pri izdajanju soglasij k privatizacijskim programom slovenskih podjetij... Zna se zgoditi, da bo kapitala, zbranega v obliki certifikatov, veliko več, kot je vrednost razpoložljivih deležev bivših družbenih podjetij, ki jih bodo ponudili na dražbi.

Dobički gospodarskih družb

Lek in Krka na vrhu

Na lestvici največjih podobičku, ki jo objavlja Gospodarski vestnik je 147 družbenih podjetij, kar med drugim dokazuje, da vsa družbenega podjetja ne poslujejo slabo.

Podjetja z največjim celotnim dobičkom v letu 1994, v milijonih tolarjev

	družba	dobiček
1.	Lek Ljubljana	3.564
2.	Nukl. elektr. Krško	3.226
3.	Krka Tov. zdr. N.m.	3.025
4.	PTT Slovenije	2.128
5.	Kompas MTS Lj.	1.686
6.	ÖMV-Istra Koper	1.308
7.	Intereuropa Koper	1.275
8.	Istrabenz Koper	1.213
9.	Revoz Novo mesto	1.096
10.	Petrol Trgovina Lj.	1.079

Stanovanja

Urad za statistiko je izračunal, da povprečni kvadratni meter stanovanja v Sloveniji stane 194.371 SIT, kar je za 28,6 odstotka več kot v prvem polletju lani.

Ceste

Slovenski gradbinci se pritožujejo, ker italijanski gradbeniki ponujajo, da bi Sloveniji viadukte sezidali po ceni 600 DEM za kvadratni meter. Slovenski zidarji cest so prepričani, da je s to ceno možno plačati le material, ne pa tudi dela. Zato se sprašujejo, ali italijanskim gradbenikom, ki bi zidali v Sloveniji, kaj denarja pristavi tudi njihova država.

Močni delegaciji iz BiH v Sloveniji

Slovenijo sta obiskali močni delegaciji gospodarstvenikov in politikov iz Bosne in Hercegovine. Po razstavi slovenskega gospodarstva, ki je bila pred tedni v Zenici, je to drugi poskus, da bi povečali trgovanje med državama. Nekaj slovenskih podjetij komaj čaka na dan, ko se bo poslovanje med BiH ter Slovenijo normaliziralo.

Zdaj gre zares:

Tomos prodira na kitajski trg

V koprskem Tomosu se je mudil David Q. Zhang, generalni direktor tovarne, ki so jo trije partnerji (Tomos, njegova firma STR in ZDA in SVEG International, kitajska firma v ZDA) ustanovili v Sanghaju. Tam so namreč sredi julija letos slovesno odprli tovarno oziroma proizvodno linijo za sestavljanje Tomosovih mopedov. Letos naj bi jih sestavili 15 tisoč.

Z obnovo Palacea se mudi

Slabo leto po podpisu pogodbe med Hoteli Palace, podjetjem Toncity Pacific (podjetje avstralskega Slovenca) investicije in občino Piran se je pri načrtovani prenovi najstarejšega portoroškega hotela nekaj vendarle premaknilo. Podjetje Palace Imperial, ki sta ga ustanovila Toncity (72-odstotni delež) in Hoteli Palace (28-odstotni delež), je pridobilo programsko projektno nalogo, ki bo osnova za izdelavo idejnega projekta.

Slovenski narodni svet Viktorije Inc.
Odbor za študijski sklad

R A Z P I S U J E

dve štipendiji za akademsko leto 1996

Odbor za študijski sklad SNS VIC vabi študente viktorijskih srednjih šol, univerz in slovenske kulturne delavce Viktorije, da se odzovejo razpisu štipendij za nadaljnji študij in delo.

V akademskem letu 1996 sta razpisani dve štipendiji, vsaka v vstopi \$ 1000. Za sprejem štipendije mora biti kandidat slovenskega rodu vsaj po enem svojih staršev. Prednost bodo imeli študentje, ki študirajo oziroma nameravajo študirati slovenski jezik ali slovensko kulturo, ali katerikoli predmet v zvezi s Slovenijo, izredno nadarjeni študentje ali pa študentje potrební finančne pomoči. Štipendija je lahko tudi v pomoč za študij v Sloveniji. Prošnja pisana v slovenščini ali angleščini mora biti oddana do 26. januarja 1996. Kandidat naj navede razlog zakaj bi naj bila prošnja uspešna. Prošnji morata biti priloženi: življenejpis in dve priporočilni pismi nasprosto znanih ali vsaj ena od teh odboru SNS znanih oseb. Prošnjo s prilogami naslovite na:

Secretary-The Slovenian Scholarship Fund of
Victoria J. E. Paddle Ledinek
151 Swanston Street
Lower Templestowe Vic 3107

Nadaljnje informacije glede štipendije lahko dobite na
9850 3551 po sedmi uri zvečer.

Sedemnajsti slovenski maturantski ples 1995 Sydney

pod naslovom
Budilka nas prebuja

Ti veš: Odhod od tod
je ena sama bolečina.
Ti veš, kako bo dolga pot
in kje je druga domovina.
Ves, kako samo me pol odhaja,
kako me pol za vedno tu ostaja.
Veš ti, vem jaz, ve čas:
Samot je prva, prava domovina!
Jože Žohar, Razhajanje

Dobrodošli na
sedemnajstem slovenskem maturantskem plesu
v soboto, 2. decembra 1995 ob 7.30 uri zvečer
v dvorani
Slovenskega društva Sydney
2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park

Igra ansambel "Črni baron"

Vstopnina: odrasli \$ 10.00, upokojenci in študentje \$
5.00, otroci imajo vstop prost
Slovenski šolski odbor za NSW

Vpisovanje na pouk slovenskega jezika 1996 Viktorija

Vpisovanje se je pričelo v Victorian School of Languages v soboto 28. oktobra, in se bo nadaljevalo do konca novembra vsako soboto od devetih do dvanajstih dopoldne.

Sloveščina se poučuje v

Princes Hill Secondary College, Arnold
Street, North Carlton, tel. 9416 0641

Lahko se vpisujejo učenci od četrtega letnika osnovne šole do 12. letnika VCE. Za vpis v enajsti letnik se pričakuje vsaj nekaj let formalnega pouka.

Sprejemamo tudi odrasle.

Šolnina za učence do desetega letnika je \$ 38.00, za VCE študente pa \$ 48.00 letno.

Če želite nasvet ali nadaljne informacije, kličite:

Aleksandro Ceferin na telefonsko številko
9802 4326 (v delovnih urah)
Viki Mrak za VCE razred, na telefonsko številko
92475884 (v delovnih urah)
Sandi Ceferin, za vse druge stopnje na telefonsko
številko 9571 9360 (po delovnih urah).

Oglasite se, če vam je pri srcu učenje slovenščine. Radi se pogovorimo z vami, če imate kakšna vprašanja, skrbi ali probleme glede šolanja vaših otrok. Predvsem vam bi radi povedali, kako vam bo lahko koristila slovenščina.

Aleksandra L. Ceferin
Area Manager, Victorian School of Languages

Slovenska zveza
Ivan Cankar
Geelong

slavi te dni

40-letnico delovanja.

Društvo je tretje najstarejše v Avstraliji.

Čestitamo in obilo uspeha v nadalnjem delu.

Upravni odbor in uredništvo *Glasu Slovenije*

IZ SYDNEYA POROČA

Danica Petrič

Plesno tekmovanje SDS

V soboto, 7. oktobra smo imeli pri SDS Oktoberfest ples, igral je ansambel Črni baron. V programu je bilo tudi tekmovanje plesnih parov, v ocenjevalni komisiji so bili Mirjam Stariha, Peter Dolenc in Cezsa Smuk. Prvo nagrado sta prejela Karlo Dolmark in njegova plesalka Emelie Sperling; drugo nagrado Frenk Padovan in soproga Gabrijela; tretjo nagrado pa sta prejela Robert Fisher in Karen Žižek.

Kjer je ljubezen, tam je sloga

V nedeljo, 8. oktobra je bilo okoli slovenske cerkve v Merrylandsu spet veselo in praznično. Praznovali smo "farni žegen" našega zavetnika Sv. Rafaela in zakonske jubileje. Ob zvokih violine in orgel je v procesiji stopalo v cerkev, takoj za ministranti, 17 parov žena in mož, ki so si ostali zvesti 60, 50, 45... let. Iz Newcastle sta prišla diamantni par Hermina in Andrej Pichler, zlati par sta predstavljala Marica in Vinko Ovičič; 45 let v dvojje pa so praznovali Zofija in Dane Brkovec, Katarina in Janko Menič ter Marija in Jože Urbas; 40 let zvestobe Terezija in Alojz Marič; 35 let Teja in Ivo Bavčar, Hedvika in Ivan Kosak, Jožica in Ivan Makovec ter Frančiška in Franc Mramor; 30 let Lidija in Bruno Bolko, Jerica in Gino Grželj, Margaret in Marjan Hatežič (iz Wollongonga), Francka in Ciril Jamšek, Anica in Toni Šajn; 25 let Olga in Jože Lah, Marija in Mirko Lukežič; 10 let Miriam in Henry Stariha.

Premiera igre Vdova Rošlinka

V soboto, 14. oktobra, nas je Igralska družina iz Merrylandsa ponovno presenetila s svojo krstno uprizoritvijo igre v treh dejanjih *Vdova Rošlinka*. Režiser Ivan Koželj, Mihelca Šušteršič in Dane Brkovec sta po devetnajstih letih ponovno odigrala vlogo vdove in romarja; ostali igralci (med njimi tudi mladina): Pavle Letnar, Lolita Žižek, Tanja Smrdelj, Karin Žižek, Robert Fišer, Herman Koželj, Ivan Koželj, Adrijan Tomšič, Peter Šarkan, Roman Rezniček. Martha Magajna je bila tokrat šepetalka, za garderobo je skrbela Erika Koželj, za šminko Ivanka Bulovec, oderski mojster je bil Dane Brkovec, osvetjava Henri Stariha in grafička dana Fišer.

Vesela nedelja na SDS

V nedeljo, 22. oktobra je pri Slovenskem društvu Sydney bilo veselo in živahno. Zjutraj so se pričela balinarska tekmovanja za Sernekov pokal med Slovenci iz Sydneysa, Canberre in Wollongonga, pridružili pa so se jim tudi Hrvatje, člani kluba Istra. Iz Merrylandsa so prišli po maši tudi prvoobhajenca Luka Ljubič in Aleksander Aster Stater ter birmanka Barbara Petrič.

Višek nedeljskih dogodkov je bila svečana otvoritev balinišč; spregovoril je predsednik SDS Jože Lah, pater Valerijan Jenko pa je balinišča blagoslovil.

Rezultati balinarskega tekmovanja (posredoval Jože Hampton):

- prvo mesto moški, Klub Triglav
- drugo mesto moški, Planica Wollongong
- tretje mesto moški, Planica Wollongong
- prvo mesto ženske, Istra Klub
- drugo mesto ženske, Klub Triglav
- tretje mesto ženske, Istra Klub

Pokrovitelj tekmovanja sta bila Ana in Štefan Šernek.

Zmagovalci plesnega tekmovanja v SDS

Z otvoritev balinišč, z leve: predsednik SDS Jože Lah, Olga Lah, pater Valerijan in Stanko Kopše

POMOŽNI ŠKOF LJUBLJANSKE NADŠKOFLJE ALOJZ URAN V AVSTRALIJI

Naškof Alojz Uran bo prispel najprej v Perth, in sicer bo tam od 16. do 17. novembra; v Adelaidi bo od 18. do 24. novembra (obiskal bo tudi Berri in Milduro); v Melbournu bo od 25. novembra do 5. decembra (obiskal bo tudi Geelong, St. Albans, Morwell in Wodongo); v Sydneju bo od 6. do 19. decembra (obiskal bo Wollongong, Canberro, Newcastle, Brisbane in Gold Coast). Škof Alojz Uran je bil rojen 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah, župnija Smartno pod Smarno goro.

/Misli/

Desetletnico svojega
prizadavnega dela
zaokrožili z dvajsetimi
nagradami na festivalih

Obvladujejo več
glasbil in
vrhunsko večglasno
petje

Izdali pet audio kaset,
dva CD-ja,
dve video kaseti

Nominirani za najvišjo
nagrado v Sloveniji -
za zlato noto

Uvrščeni med
najboljše
evropske skupine s
programom
za "gala" prireditve

S Katrco poseben
aplavz doma in v
tujini...

ŠTAJERSKIH 7

navdušuje Avstralijo...

Fantje ansambla Štajerskih 7 so do prvega koncerta potovali ravnog 50 ur, če sem prištejemo potovanje z letalom z Dunaja, (vmes nekajurno čakanje na prtljago na melbournškem letališču) in potovanje s kombijem do Adelaide. In vendar niso kazali utrujenosti, saj je bilo že po prvem koncertu v avstrijskem klubu slišati "takega ansambla pa še nismo imeli". Za sabo imajo koncert v adelaidskem slovenskem društvu, nadvse prisrčen sprejem pri patru Janezu Tretjaku v tamkajšnjem verskem središču, koncert v Riverlandu in srečanje z Jožico Gerden in njenimi prijatelji v Milduri. V času izida te številke Glas Slovenije bo za njimi gostovanje v Canberri, Wollongongu, Sydneju pa tudi v Newcastle.

Ostali koncerti (s plesom) Štajerskih 7:

- Slovenski klub Triglav, Sydney - sobota, 25. novembra
- Avstrijski klub Canberra - nedelja, 26. novembra
- Srečanje z rojaki v Albury-Wodongi, torek, 28. novembra
- Austrian Club Heidelberg West, petek, 1. decembra
- Istra Social Club, sobota, 2. decembra
- Monbulk Community Hall, nastopa tudi 70 članski pevski zbor Monbulk Primary School (med ostalim bodo zapeli tudi slovensko pesem), nedelja, 3. decembra
- Slovenski narodni svet Viktorije, Springvale Town Hall, petek, 8. decembra
- Gala večer s plesom v organizaciji Slovenskega narodnega sveta Viktorije ob 5. obletnici plebiscita v Sloveniji; prisotni bodo predstavniki diplomatsko konzularnih predstavnosti RS, avstralski politiki; predstavitev publikacije "Naša BITKA ZA SLOVENIJO Avstralija", Moone Pond Town Hall, 9. decembra.

Ob deseti obletnici
svojega prizadavnega
dela so zaokrožili bero
dvajsetih nagrad na
raznih festivalih.

Že nekaj let uspešno
igrajo in snemajo tudi
v tujini.

Poleg domače glasbe
ansambel izvrstno
izvaja tudi zabavno
glasbo, fantje pojejo
narodne pesmi, Rudi -
glavni pevec, ki je
sicer tudi operni
pevec, pa seveda
zapoje tudi kakšno
arijo... To, da vsak
član obvladuje po več
glasbil, in vrhunsko
večglasno petje je
razlog, da so jih v
Evropi uvrstili med
najboljše skupine s
programom za "gala"
prireditve.

Raznovrsten
zabavnoglasbeni izbor
skladb so pokazali na
kaseti in laserski
plošči *Tvoj prvi
poljub*. Lani sta pri
založbi Aria iz
Ljubljane izšla kaseta
in laserska plošča
Slovenski kruh. Na
nej so poleg naslovne
uspešnice še skladbe
domače glasbe, ki se
uvrščajo na mnoge
lestvice radijskih
postaj. Med njimi je
tudi vokalna izvedba
Katrca, z njim sprožajo
aplavze doma in v
tujini in sprejemajo
priznanja za
kakovostno večglasno
petje. Založba Aria je
celoten projekt
Slovenski kruh,
naslovno skladbo ter
sam ansambel
nominirala za najvišjo
glasbeno nagrado v
Sloveniji - za zlato
noto.

S SREČANJA UREDNIKOV SLOVENSKIH MEDIJEV PO SVETU

Piše Jože Žohar

Mediji, ki so si jih ustvarili po svetu razseljeni rojaki, kot so razne publikacije, radijske in TV oddaje, so med njimi igrali nedvomno izredno pomembno vlogo, bistvo katere bi lahko strnili na naslednje: raba in z njo ohranjevanje slovenskega jezika in vesti, informiranje, povezovanje, razvedrilo itd. Ta vloga slovenskih medijev po svetu se seveda z enako pomembnostjo nadaljuje še danes, z razvojem sodobne elektronske tehnike pa se ji ponujajo možnosti večje učinkovitosti.

Slovence po svetu zanimajo dogajanja v njihovi stari domovini, posebno še odkar je ta postala neodvisna in samostojna država, zato je potrebno, da iz nje dobivajo še sveže informacije. Tehnika to omogoča že nekaj časa, žal po možnostih, ki jih nudi, niso povsod maksimalno izkorisčene.

Tega so se gotovo zavedali tudi vlada Republike Slovenije in njen Urad za Slovence po svetu ter Urad za informiranje. Slednja sta namreč sredi junija organizirala petdnevno srečanje urednikov slovenskih medijev po svetu, katerega so se udeležili rojaki iz nekaterih evropskih držav, ZDA, Kanade in Avstralije.

Na predlog urednice Glasu Slovenije, Stanke Gregorič, ki se vabilo iz osebnih razlogov ni mogla odzvati, sem njo in Glas Slovenije uradno zastopal jaz. Iz Avstralije so tam bili še Cvetko Falež kot predstavnik slovenskega radia v Canberri, Jožica Gerden iz Mildure za tamkajšnje slovenske radijske oddaje, Janez Ritoc za slovenski radio v Adelaidi in Ivanka Škof, kot predavateljica slovenske zgodovine na Tretji univerzi v Melbournu.

Udeleženci srečanja so se 19. junija zbrali v Mali sejni dvorani vlade, kjer jih je France Poznič z Urada za informiranje seznanil s programom za vseh pet dni. To je bil tudi čas medsebojnega spoznavanja, kateremu je sledil ogled Cankarjevega doma in nekaterih drugih znamenitosti v samem središču Ljubljane. Ob dveh popoldne pa so se spet dobili v Mali sejni dvorani na pogovoru z državnim sekretarjem za Slovence po svetu dr. Petrom Vencljem. Žal so sestavljalci programa temu pomembnemu pogovoru odmerili samo uro in pol časa, a vendar se je v njem pokazalo, da imajo uredniki slovenskih medijev po svetu skoraj identične probleme in želje, presenetljivo podobne tistim, ki jih je v Glasu Slovenije pred srečanjem v Ljubljani že opisala Stanka Gregorič, zadevajo pa kvaliteto informacije, ki pride iz Slovenije, njenjo pomembnost za Slovence po svetu, ali tudi nepomembnost in kako dobiti to informacijo. Obstojec aranžma kjer Slovenska tiskovna agencija (STA) pošilja novice slovenskim predstavnanstvom v tujini, ta pa urednikom slovenskih medijev, je nezadovoljiv.

Nezadovoljiv pa je zato, ker STA pri pripravi novic očitno ne misli na urednike slovenskih medijev po svetu kot posredovalce in razširjalce teh novic, ne pozna njihovega načina dela, niti ne ve natanko kaj Slovence po svetu zanima.

Dr. Venclju je bilo predloženo, da naj bi Urad za Slovence po svetu ali pa Urad za informiranje, ali oba skupaj, organizirala poseben oddelek, ki bi novice (iz)zbiral in jih po faxu dostavljal urednikom slovenskih medijev po svetu. Takšen oddelek naj bi torej bil pod okriljem vlade, vendar neodvisen od političnih strank, in naj bi ostal kot naprej delujoča institucija tudi, ko se stranka ali stranke na oblasti menjajo. Dr. Venclj je to sprejel z razumevanjem, vendar je pojasnil, da bi organizacija takšnega oddelka pomenila zaposlitev dodatne delovne sile, ki si je za zdaj

Sestanek v ČP Delo

ne more privočiti noben od omenjenih uradov preprosto zato, ker trenutno ni dovolj denarja.

Iz istega razloga zaenkrat tudi ne morejo subvencionirati pošiljanja časopisov, a to bi se pozneje morda še dalo urediti. Oba urada sta pripravljena in bosta skušala storiti kolikor jima to dovoljujejo zmožnosti, vsekakor pa se bo treba še posvetovati z drugimi vladnimi organi in dobiti več denarja. (To pa lahko pomeni tudi, da bo urednica Glasu Slovenije, ki se je v njegovi 61. številki neučakanou razjezila, ker se po tem srečanju v Sloveniji ni še nič spremeno, morala še čakati da pride do kakšne reakcije na katerega koli - tudi njenih predlogov. Žal, kot skoraj povsod pri vladah, meljejo tudi mlini slovenske vlade zelo počasi, z živčno neučakanostjo pa tudi ne bo moč ničesar izsiliti. Navsezadnjne pa lahko tudi domnevamo, da smo izseljenci s svojimi mediji za slovensko vlado, navkljub njeni gostoljubnosti ob srečanju v Ljubljani, nekje na dnu vladne prioritete lestvice, če smo sploh kje blizu nje.)

Dr. Vencelj je nadalje menil, da kar zadeva posredovanje informacij iz Slovenije bi bilo logično, če bi prišlo do povezave med izseljenci in tistimi ustanovami v Sloveniji od koder bi informacije lahko prejemali; v programu srečanja so vključeni tudi obiski časopisne hiše, Društva novinarov Slovenije in RTV.

Kar zadeva televizijo oz. informiranje preko njenih signalov, naj bi se Slovenija še letos priključila na evropski satelitski program, preko katerega bi lahko oddajala določeno število ur, v glavnem v evropske države, s čimer bodo, tam živeči rojaki imeli dodatnega posrednika informacij. Kako pa kaže s TV prenosni na druge kontinente? RTV bi take satelitske premose mogla urediti, vendar pa je to izredno draga, pa tudi interesa najbrž ni dovolj, da bi se splačalo. Treba se bo dogovoriti s Slovensko tiskovno agencijo (STA) za pošiljanje preko faxa, elektronske pošte, vendar pa tu spet pride do problema vzpostavitev mrež in financiranja.

Udeleženci srečanja so še isti popoldan imeli tudi sestanek s sodelavci in glavnim direktorjem RTV Slovenije Žarkom Petanom, ki jim je med drugim pojasnil, kakšne so razmere v njihovi hiši, kako delajo itd. Urednik Svobodnih razgovorov iz Sydneya ga je vprašal, če imajo sploh kakšne stike s kanalom SBS v Avstraliji, ki naj bi med drugim imel na svojih programih filme in drugo iz dežel odkoder so različne etnične skupnosti v tej državi, a da ravno avstralski Slovenci na kanalu SBS že dolgo časa niso zasledili prav ničesar slovenskega.

Odgovor je bil, da je RTV Ljubljana redno pošiljala videokasete na SBS, in da jih čudi, kako da ni bilo nič od tega prikazanega. Pozanimali se bodo, kako je s tem.

Oglasila se je tudi Ivanka Škof iz Melbourna, ki je RTV hišo, posebno pa radijskega novinarja Braneta Berganta povalila za dobre in redne stike z ureniki slovenskih radijskih oddaj v Avstraliji, kot tudi za redno pošiljanje pestrega gradiva. Tudi udeleženci iz drugih držav so bili mnenja, da je sodelovanje na radijskem področju uspešno, veliko bolj kot pa s TV ali tiskovno agencijo in časopisnimi podjetji.

Po sestanku v TV hiši so udeleženci šli v radijski studio, kjer so za okroglo mizo posneli pogovore za radijsko oddajo "Proti etru". Zvečer ob sedmih pa so bili gostje direktorja urada za informiranje Boruta Šukljeta na večerji v gostilni Kovač, kjer so se v prijetnem vzdušju medsebojno naprej spoznavali in si izmenjavalni misli. Tu se jim je pridružil tudi poslanec Tone Partljič.

V torek, 20. junija je bilo v nadškofijskem ordinariatu srečanje z ljubljanskim nadškofom dr. Alojzijem Šuštarjem. Dr. Šuštar je prisotnim zaželet toplo dobrodošlico v domovini, odgovarjal je na njihova številna vprašanja, jim pokazal sejno sobo s portreti prejšnjih škofov, elegantno sprejemnico, kjer jim je povedal anekdoto s srečanja z nemškim kanclerjem na istem mestu, popeljal pa jih je tudi v posebno kapelico, ki javnosti sicer ni dostopna, in jim razložil njenog zgodovino in pomen nekaterih predmetov v njej. Ob slovesu pa jih je povabil, naj se drugo leto, ob papeževem obisku Slovenije, spet vrnejo v čim večjem številu.

Kakšno uro za tem pa so uredniki slovenskih medijev po svetu že bili v Cankarjevem domu na tiskovni konferenci predsednika RS Milana Kučana. Po konfrenci jim je predsednik države pripravil sprejem, kjer se je z njim lahko tudi vsak osebno pozdravil in spoznal.

Ob treh popoldne pa so se uredniki slovenskih medijev po svetu zbrali na Društvu novinarjev Slovenije (DNS), v katerega je včlanjenih okrog 1100 novinarjev. Seznanjeni so bili z nekaj zgodovine tega društva, z njegovo vlogo in delovanjme, slišali so o deležu, ki so ga slovenski novinarji prispevali k demokratizaciji, o težavah, ki jih imajo novinarji in tudi njihovi časopisi, zvedeli pa so tudi nekaj maledka kako je bilo v nekdajnem režimu. Govorilo se je o pluralizmu tiska in avtonomnosti novinarjev in novinarstva, o članstvu te organizacije v mednarodni federaciji novinarjev. Velika zasluga DNS je, da ima Slovenija Zakon o medijih v javni lastnini takšnega kot je, kajti osnutek, ki je potem bil predloga in podlaga Zakona, so pripravili slovenski novinarji sami. Je pa ta osnutek v resnicbi bil izboljšana verzija tistega, ki ga je leta 1982 pripravila nemška novinarska zveza, a v Nemčiji ni bil sprejet na zvezni ravni, ker tam pač vsaka dežela ureja to po svoje. Svet Evrope je prevedeni osnutek ocenil kot dober, evropsko demokratičen, skratka, kot je treba. Prisotni so tudi zvedeli za pogoje, ki so potrebni za sprejem v članstvo DNS ter za nekatere dolžnosti in ugodnosti članov. Tu se je porodila misel, da bi morda tudi uredniki slovenskih medijev po svetu imeli svoj aktiv v DNS.

Ob petih popoldne so se rojaki iz tujine udeležili pogovorov z ministrom za kulturo Sergijem Pelhanom. Prisostvoval je tudi pisatelj Peter Božič. Gospod Pelhan je govoril o vrstah in možnostih kulturnega sodelovanja in izmenjanje, ki jih njegovo ministrstvo podpira in o razvijanosti vseh vrst slovenske kulture. Sam sem ministru Pelhanu postavil dvoje vprašanj. Prvo, o nadaljnji gmotni podpori slovenske vlade lektoratu v Sydneju, je bilo neumestno, ker to ni zadeva njegovega pač pa drugega ministrstva. Drugo je bilo, ali je med svojim obiskom v Avstraliji kot minister za kulturo dosegel kakšen dogovor z avstralskimi kulturnimi institucijami, npr. v Sydneju z Operno hišo. Dejal je, da je njegovo ministrstvo Operni hiši ponudilo obisk gotove skupine, da pa je bil hrvaški lobi v Sydneju močnejši s svojo zahtevo in tako bo tam gostovala hrvaška skupina. Naj pa bi enkrat v bodoče bila gostja Operne hiše flavtistka Irena Grafenauer. (Kasneje, nekaj mesecev po vrnitvi v Avstralijo sem zvedel, da na letošnjem adelaideškem festivalu nastopa skupina Betontanc iz Slovenije. Ce ti prihajajo sem po zaslugu slovenskega ministrstva za kulturo ne vem, gospod Pelhan ni o tem nič povedal.)

Kasneje, v privatnem sestanku z ministrom Pelhanom sem izrazil mnenje, da bi njegovo ministrstvo lahko poskusilo storiti kaj več za promocijo slovenske kulture tudi v Avstraliji. Menil sem, da imata tudi Sydneu in Melbourne svoje kultivirano občinstvo, nič manj kot ga imata Mexico City ali Buenos Aires, da bi tudi v Avstraliji lahko uspela kakšen Svetina ali Pandur, če bi se le potrudili in ju profesionalno ponudili. Gospod Pelhan me je potolažil s tistem že znamen "delamo in storili bomo vse, kar je v naši moči", ali nekako v tem smislu. Povedal sem mu, da sem komaj zdaj zvedel za Trubarjev sklad pri Društvu slovenskih pisateljev, sklad, ki ga financira

ministrstvo za kulturo in iz katerega lahko tuji založniki dobijo znatno denarno pomoč za izdajo prevedenega slovenskega dela v tujini. To me je še posebej zanimalo, ker sem v kovčku, pripravljenem za vrnitev v Avstralijo, imel tipkopis prevoda znanega slovenskega romana, ki ga bom potem ko pripravim sinopsis, začel ponujati gotovim avstralskim založnikom, katerim bi v spremnem pismu dodal tudi možnosti in pogoje delnega sofinanciranja iz Trubarjevega sklada (hkrti bi ponujal tudi zbirko prevodov poezije sodobnih slovenskih pesnikov). Če bi se zgodilo, da bi kakšen avstralski založnik bil pripravljen izdati ponujeno mu slovensko delo, bi ministrstvo za kulturo - skozi Trubarjev sklad - tega založnika podprlo? Gospod Pelhan je odgovoril pritrdilno.

V sredo, 21. junija je bilo na programu potovanje preko Maribora v Celovec. Na avtobusu, ki je tik pred deveto zjutraj odpeljal izpred hotela Lev, kjer so bili povabljeni uredniki in novinarji nameščeni, sta bila tudi France Poznič z Urada za informiranje in Ivan Martelanc z Urada za Slovence po svetu. V Mariboru so si najprej ogledali razstavo fotografij, plakatov in drugega gradiva o delovanju rojakov v Angliji, ko se je šlo za osamosvojitev in priznanje Slovenije. Gradivo je zbrala in za razstavo pripravila Jana Valenčič iz Londona, prisotna tudi na tem srečanju.

Sledil je obisk uredništva Večera. Tu sta se z gosti pogovarjala direktor tega časopisa Božo Zorko in urednik Slavko Vizoviček. Na kratko sta orisala zgodovino časopisno založniškega podjetja Večer. Govorila sta o razširjenosti njihovih publikacij na Slovenskem, o uspešnosti podjetja, ki pa je bila dosežena samo po zaslugu trdrega dela kolektiva in smotrnega gospodarjenja, o spremembah, ki jih je prinesel prehod iz enostranskega političnega sistema, od katerega so bili še kar dobro podpirani, do zdajšnjega demokratičnega, kjer pa se morajo znati sami kakor se pač vejo in znajo. Dovolj hitro in uspešno so se olastnini, postali delniška družba, v kateri imajo večinski delež zaposleni in bivši zaposleni oziroma upokojeni.

Med drugim je bilo tu postavljeno vprašanje, koliko Večer obvešča svoje bralce z dogajanjem iz življenja izseljencev. Če je stvar takšna, da bi lahko bila zanimiva za bralce tukaj, jo seveda radi objavimo. Žal pa se do novic iz življenja rojakov po svetu ni lahko dokopati, sami pa v Večer zelo malo ali skoraj nič ne dopisujejo. Problem komuniciranja torej obstaja tudi z izseljenske strani. Večer bi bil pripravljen na izmenjavo pomembnejših izseljenskih glasil, a za podjetje bi to bili precej obremenjujoči stroški, zato bi bila vladna subvencija zalo upravičena.

Po izvrstnem domačem kosilu v eni od boljših gostiln v mariborskem središču, so uredniki slovenskih medijev po svetu odrinili proti avstrijski meji. Zanimivost njenega prehoda pa je bila v tem, da jim sploh ni bilo treba stopati iz avtobusa ne na slovenski ne na avstrijski carini. Svoje potne liste so pokazali kar skozi zaprta avtobusna okna.

V Celovcu so se ustavili in se pogovarjali na uredništvih Našega tednika, Slovenskega vestnika in na uredništvu slovenskega programa ORF-Celovec. To so uredništva, ki jih vodijo izkušeni, izobraženi in za takšno delo kvalificirani ljudje. Vsi imajo za seboj dolgoletno tradicijo, celovška Mohorjeva družba pa je sploh znana po svojem nepretrganem založniškem delovanju. Tajnik Krščanske kulturne zveze Nuzej Tolmajer in drugi predstavniki celovških slovenskih institucij so obiskovalcem iz daljnjih dežel govorili o slovenskem življu na Koroškem in o svojem delu, o Narodnem svetu koroških Slovencev, ki obstaja že 46 let, od septembra 1949 pa redno izdaja tudi svoj tednik. Korošci kot avtohtona etnična skupnost so aktivni tudi na avstrijski politični sceni. Pri zadnjih volitvah so pri Koroški enotni listi imeli 75 svojih kandidatov, imajo 50 občinskih odbornikov po raznih občinah itd. Revija Naš tednik ima sicer samo tri poklicne sodelavce, vendar imajo 3100 naročnikov v Avstriji, 500 v Sloveniji, nekaj čez sto pa po drugih državah itd. Zanimivo: na Mohorjevi dobivajo celo Glas Slovenije iz Avstralije! Celovčani so dali gostom v pogled nekaj svojih publikacij, med drugimi tudi knjigo Sen o vrnitvi, ki jo je izdala njihova Krščanska kulturna zveza. V knjigi so zbrane skladbe slovenskih izseljencev, med katerimi najdemo tudi Jožeta Šterbenca iz Adelaidе.

Nadaljevanje prihodnjic

MLADI

DOPISUJTE

V

GLAS SLOVENIJE

Kaj pomeni biti

Slovenec ali Slovenka

To vprašanje ima veliko različnih odgovorov. Ali je to zato, ker smo rojeni slovenskim staršem ali zato, ker znamo govoriti slovenski jezik, ali pa mogoče zato, ker se veselimo pri slovenskih zabavah? Meni gre to vprašanje bolj globoko do srca. Biti Slovenka je povezano s slovensko dediščino in kulturo. Naučila sem se drugega jezika, drugih navad in druge prehrane. To vse mi obogati vsakdanje življenje. Cutim pripadnost slovenski skupnosti in se istovetim z njo. Morda so nekateri otroci zaradi pripadnosti čutili drugače, ampak jaz nisem. Čeprav sem bila rojena v Avstraliji sem, ko sem šla v šolo, znala samo slovensko. Najprej je bilo hudo, potem pa mi je bilo všeč da sem znala dva jezika. Zdaj vem, da je znanje dveh jezikov prednost in sem na to ponosna. Zdi se mi pomembno, da obdržimo jezik naših staršev, ker je jezik osnova slovenski kulturi. Toda otrok se še ne zaveda kako pomemben je jezik, zato mu morajo to pokazati starši. Pokazati pa mu morajo tudi spoštovanje do slovenske kulture.

Mary Petelin, slovenska oddaja SBS radio Melbourne

Pavle Letnar, Karen in Lolita Žižek

Suzie Belec prva nagrada na modni reviji - spodnje perilo

Suzie Belec ima 21 let in je študentka tretjega letnika *Fashion Design RMIT - Bachelor of Arts degree*. Letos je na tekmovanju *Australian student fashion awards*, ki se je odvijalo 5. oktobra v Hilton hotelu v Sydneyu, pod pokroviteljstvom Du Pont Lycra, prejela prvo nagrado v modni predstavitvi spodnjega perila.

Community TV Kanal 31 - Melbourne - Slovenska oddaja

V sredo, 6. decembra 1995 ob 8.30 zvečer, bo prva predstavitev Slovenije na TV kanalu 31 v Melbournu. Slovenski narodni svet Viktorije - Pripravljalni odbor projekta "Slovenija na avstralskem TV omrežju" vabi k sodelovanju mladino, saj bi lahko bile nekomu izkušnje pri pripravljanju tega programa začetek televizijske kariere bodisi pred ali za televizijsko kamero. Slovenski narodni svet bo svoje izkušnje in seveda material, za katerega sta poskrbela Elica in Vinko Rizmal pri RTV Sloveniji, podelil z drugimi rojaki po Avstraliji, ki bi morda pristopili k podobnem projektu v primeru, da takšna televizijska postaja pri njih že deluje ali bo morda vzpostavljena v prihodnje.

Mladi v Vdovi Rošlinki

Je že res, da je v Igralski skupini Merrylands v Sydneyu nekaj starejših Slovenk in Slovencev, vendar število mladih počasi prevladuje. Pred dnevi so postavili na oder veseloigro Cvetka Golarja *Vdova Rošlinka*. V eni glavnih vlog - mlade Manice - je navzoče prijetno presenetila Lolita Žižek, ki je doslej igrala le manjše vloge. Izredno dobro so se izkazali tudi drugi mladi igralci: Karin, Tanja, Robert in posebno Roman, ki je po rodu Slovak, vendar je svojo vlogo odigral v lepi slovenščini.

Martha Magajna

Pavle Letnar z Marijo Grosman iz Newcastle

Dane Brkovec, Lolita Žižek in Pavle Letnar

Priprave na obisk papeža Janeza Pavla II., ki je pred kratkim začel 18. leto papeževanja v Sloveniji uspešno potekajo, je bilo soglasno ugotovljeno v razgovoru predsednika Republike Slovenije Milana Kučana s predsednikoma pripravljalnega odbora v Nadškofijskem ordinariatu in odbora vlade RS za pripravo obiska, pomožnim škofom Msgr.

Alojzijem Uranom in ministrom za notranje zadeve RS Andrejem Šterom. Sogovorniki so soglasno izrazili zadovoljstvo, da je v teh dneh začel opravljati svoje poslanstvo novi rezidenčni nuncij Vatikana v RS, kar bo nedvomno prispevalo, da bodo priprave za obisk papeža v Sloveniji še naprej uspešne.

Slovenci se veselijo prvega obiska svetega očeta in s posebno molitvijo prosijo za njegov dober potek ter bogate duhovne sadove.

Tudi nekateri avstralski Slovenci se že pripravljajo na dolgo pot v Slovenijo, saj bi se tudi oni radi srečali s papežem. V ta namen organizira obisk domovine Cvetko

Falež iz Canberre, ki že pridno zbira prijave. Vse rojake prosi za propagiranje prijav med znanci in prijatelji, ki ga lahko pokličejo za več informacij na telefonsko številko: 06 - 291 8426.

Ce ima kdo v načrtu obisk Slovenije, naj ne zamudi te enkratne zgodovinske priložnosti.

MOLITEV ZA PAPEŽEV OBISK

V semogočni in dobri Bog!

Po sklepu svoje modrosti si na apostolu Petru zgradil svojo Cerkev in ga postavil za voditelja drugim apostolom.

Blagoslavljaj našega papeža Janeza Pavla, ki prihaja k nam na obisk, da nas potrdi v veri, upanju in ljubezni. Kot Petrov naslednik po Tvoji volji vodi sveto Cerkev, ki ji že tisoč dvesto petdeset let pripada tudi slovensko ljudstvo. Hvaležni za dar vere, ki so nam ga izročili naši predniki, Te prosimo:

- za vse člane našega naroda, da bi živeli v miru in spravljeni s teboj in med seboj;
- za Cerkev na Slovenskem, da bi bila skupaj z vesoljno Cerkvijo vidno znamenje odrešenja za vse ljudi;
- za naše škofe in duhovnike, da bi mogli v polnosti uresničevati novo evangelizacijo med nami;
- za vse državne oblastnike, da bi odgovorno opravljali svojo službo, ki jim je zaupana.

Posebej pa Te prosimo za svetega očeta: podpiraj ga s svojo milostjo pri njegovem neutrudnem oznanjevanju evangelija;

- ohranjaj ga krepkega in zdravega, da bo mogel nadaljevati svoje apostolsko delo;
- dajaj mu moči v uri preizkušnje.

Marija, božja Mati! Skupaj z učenci svojega Sina si vztrajala v molitvi in pričakovala Svetega Duha. Bodи med nami, ko se pripravljamo na obisk svetega očeta. Naj bo tudi vsakdo izmed nas kakor on - ves Tvoj!

(Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu)

On 31 October 1517, German theologian Martin Luther nailed 95 theses on the church door in Wittenberg, in which he refuted the Pope's superiority and infallibility of councils. That marked a beginning of a broad religious movement, called Reformation, which divided the catholic Church and caused the emergence of new churches independent of Pope, mainly Protestantism. The Reformation is of great importance for the Slovene culture since it contributed to the creation of Slovene literary language and Slovene literature (Primož Trubar). Slovenia is one of the few countries with the majority Catholic inhabitants where the Day of reformation (30th October) is a national holiday.

There were numerous memorials ceremonies on the All Saints' Day or Remembrance Day

(1st November) around Slovenia. The central ceremony in the Ljubljana region was at Saint Urh, at the central cemetery Žale at the Lime of reconciliation. Representatives of the City of Maribor and of the Veterans' Society laid wreaths of flowers on a tomb of partisans and tomb of the first World War victims. A Slovene state delegation laid a wreath of flowers on a memorial to the victims of wars and on a tomb in Gorizia. Delegation of Slovene Consul General to Trieste Vlada Valenčič-Pelikan and a member of the presidency of the Slovene Veteran's Society of World War II. Jože Gačnik laid wreaths of flowers in Trieste on a tomb of victims, on a memorial to the Bazzovica victims, and on a memorial to the victims of Nazism and Fascism in Rijeka. A delegation led by Slovene National Assembly Deputy Speaker Lev Kreft laid a wreath of flowers on a memorial to the victims of wars and hostages and on a memorial to the victims of the Slovene independence war.

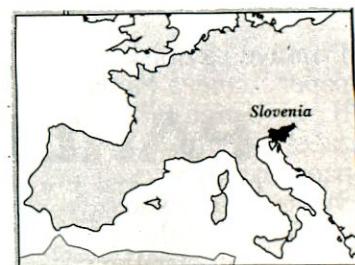
Slovene President Milan Kučan attended the funeral of Israeli Prime Minister Yitzak Rabin, a great friend of Slovenia, killed in attentat; the President was accompanied by Foreign Minister Zoran Thaler. Prime Minister Rabin will be remembered in Slovenia and the whole world as a co-creator of the peace process which has brought the long-awaited peace to the Middle East nations. Slovenia is convinced that the peace process has reached the stage where it can no longer be stopped, not even by most violent terrorists acts, says Slovene Foreign Ministry release.

The 37th Tavčarjevi dnevi, a traditional two-day meeting of doctors of internal medicine was held in Bled. The goal of this year's meeting was to discuss of a chronic internist patient in a general practitioner's clinic.

Slovene motorways - 115 kilometres of motorways out of 342 kilometres of modern roads, which are part of the programme of building motorways connecting East and West Slovenia from 1994 to 1999, are currently under construction, while 14 kilometres of roads in the Primorje region, between Razdrto, Cebulovica and Divača, are being used since this July. Another two section will be opened this year, together 20 kilometres long. The Hoče-Slovenska Bistrica section is to be opened before the end of December, while the Divača-Dane section in the first days of December. Still under construction is a 9.3-kilometre section between Sentilj and Pesnica, north east Slovenia, the 46.9-kilometre section of the dual carriageway between Hoče and Arja vas is being broadened into a four-lane motorway. Between Celje and Ljubljana, there is a 20.9 kilometre motorway section between Arja vas and Vrasko being built.

The construction of the motorway in the direction north-south, i.e. from the Karavanke tunnel to Obrežje on Slovene-Croatian border which is to be 112 kilometres long is envisaged for the 2000-2004 period. The neighbouring Croatia has a strong interest in a connection of north and south, mainly for the motorway running from Sentilj to Zagreb, Croatian capital, for the Trst-Rijeka connection and a road connection with the Istria peninsula. Zagreb is allegedly still urging for creating an exterritorial

NEWS FROM SLOVENIA

corridor which would directly connect Croatia with Austria, with Slovenia having no competence on the corridor.

Privatisation - Public selling of Marina Portorož Shares. The biggest Slovene port for yacht Marina Portorož has concluded the selling of its shares, attracting 771 shareholders. 40 percent of its assets were on sale for shares which were exclusively sold for cash. There were 48,354 shares sold to the total value of over SIT 284 million.

Privatisation - 80.000 Owners of Certificates Applied for shares in Krka (producer of medicines), selling ended in mid October. There were 1,167,058 shares intended to be sold for certificates to the total value of SIT 4.7 billion, which represents 32.86 percent of total common owned assets of the company.

Bojan Adamič died. Nestor of Slovene popular music, composer and conductor Bojan Adamič died in Ljubljana, aged 84. Adamič was one of the leading composers of Slovene film music. Under Adamič's artistic guidance, the dance orchestra of the Slovene Radio and television (RTV) became an avant-garde and popular music group. He managed to establish the Ljubljana radio orchestra as an important element of Slovene culture after the WW II.

Marlenka Stupica Awarded Life Achievements Award. The Second Slovene Biennial of Illustration, featuring the work of 49 artists, opened in the Ljubljana cultural centre Cankarjev dom few days ago. The jury decided to award Marlenka Stupica, for the quality of the illustration of H. Ch. Andersen's *Ugly Duckling*.

The Slovene dance group Betontanc, currently on tour, performed the new version of its "Know your enemy!" show in the legendary New York LaMaMa between 2 and 5 November. In the frameworks of their first world tour in 1993 and 1994, titled "In 80 Days Home and Back", Betontanc performed in 20 cities, including Rotterdam, Tunis, New York and Seattle.

Best Slovene archer Samo Medved continuously shot with an Olympic bow at a target for 24 hours and has thus set a new world record, which will be registered in the Guinness' Book of Records. Medved started shooting Friday, 3 November, at 6:35 pm, and finished Saturday, 4 November, at 7:05 pm. At a distance of 18 metres he shot 5,991 circles into three targets.

Slovene Soccer League Division - Scale after the 15th round:

1. HIT Gorica
2. Mura
3. Biostart Publicum
4. Rudar Velenje
5. SCT Olimpija
6. Maribor Branič
7. MAG Korotan
8. Primorje
9. Beltinci
10. Izola

**GOSPODARSKA
ZBORNIČKA
SLOVENIJE**

CHAMBER OF ECONOMY OF SLOVENIA

SLOVENIA - CURRENT ECONOMIC TRENDS 1995-1996

General Overview

The current trends in Slovenian economy in 1995 continue to be quite favourable. The inflation continues to fall down. The recovery of the Slovenian economy, which started in the first half of 1994, has been more dynamic than previously reported and expected. Our present estimations show on about 5% of GDP annual growth rate for 1994, the same is forecasted for 1995 and 1996. This growth is mostly generated by gross fixed investments and export activity. The economic structure keeps on changing.

The surplus in current account balance is expected to see, both for 1995 and 1996, in spite of some trade deficit appeared during 1995. This last it is supposed to be compensated by positive balance in service sector, particularly from expected results of tourist industry. A further increase in foreign-exchange reserves as well as a bolstering of the currency is to notice too. On September 1, 1995 Slovenia officially announced the **external convertibility** of its national currency (Slovenian Tolar) in accordance with the criteria of Article 8 of the Statute of International Monetary Fund.

Foreign Trade

Foreign trade results in the first half of 1995 were favourable. The exports of goods, expressed in current US dollars, grew by 31.4% and on the other side the growth of imports was even faster. A real annual growth rate of 7% in exports of goods and services is predicted with a current account surplus of about US dollars 200-250 million.

Regional orientation of **foreign trade** exchange continues to change dynamically. The value of exports to European Union grew by 35.2% and those to EFTA countries by 40.7% in the half of 1995. The EU and EFTA countries were together responsible for 69.4% of exports and 70.8% of imports.

The highest levels of growth were experienced in exports to Italy, Austria and Germany, which account for more than 50% of merchandise exports. The CEFTA countries – the Czech Republic,

Hungary, Poland and Slovakia – are also increasingly important trading partners. Free trade agreements have already been signed with all four of these countries. Germany, the destination of more than 30% of Slovenia's exports is still the largest export market. Among first five export and import partners remain also Italy, Croatia, France and Austria.

**STRUCTURE OF EXPORTS AND IMPORTS
IN THE FIRST HALF OF 1995**
— expressed as a percentage

	EXPORTS OF GOODS	IMPORTS OF GOODS
TOTAL	100,0	100,0
European Union	68.4	68.2
EFTA	1.0	2.6
CEFTA - Visegrad group	4.5	4.5
Other countries	26.1	24.7

AUSTRALIA

IMPACT INTERNATIONAL PTY. LTD. HAVE PURCHASED CRANE PACKAGING VICTORIA ALUMINIUM TUBE PLANT IN MELBOURNE

Impact International Pty. Ltd., has purchased on November 1st 1995 Crane Packaging Victoria aluminium tube plant in Melbourne, which is a division of G.E. Crane & Sons Limited.

The Impact International group has been manufacturing aluminium and laminate tubes, co-extruded and laminated web, aluminium slugs, injection mouldings and aerosol cans for many years in different locations around South East Asia. Impact have manufacturing plants in Australia, New Zealand, Malaysia, Indonesia and recently become involved in Europe.

The Victorian operation will be conducted under the name Impact Containers Pty. Ltd., and will complement the rest of Impacts facilities.

Dušan Lajović
Impact Containers Pty Ltd
Chairman

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Sodnik: "Kaj je vaš poklic?" Obtoženec: "Delodajalec."
Sodnik: "Kakšen delodajalec? Delodajalcev je več vrst..."
Obtoženec: "Jaz sem, gospod sodnik, vaš delodajalec. Če bi mene in meni podobnih ne bilo na svetu, bi vi ostali brez dela..."

*
— Naš pes čedalje slabše sliši.
— Kako pa veš to?
— Ker ne tuli več, kadar sosedova žena poje.

*
Mati: "Veš, Jurček, s prstom ne smeš na nikogar pokazati."
Jurček: "Čemu imam pa potem kazalec?"

Oče: "Če hočeš imeti res dobrega moža vzemi sosedovega sina, ki te ima res rad." Hči: "Kako pa to veste, oče?" Oče: "Že leto dni si izposojam denar od njega, pa še vedno hodi s teboj..."

V S E N A J B O L J Š E

Cena posamezne številke \$ 2.00; letna naročnina \$ 50.00;
polletna \$ 30.00; letna naročnina za prekomorske države
vključno z letalsko pošto \$ 100.00

GLAS SLOVENIJE
Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič
Upravni odbor:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 4/316 Dorset Rd. Boronia, Victoria 3155

Telefon-fax: (03) 9762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Danica Petrič, Vinko Rizmal, Jože Žohar

Logo: Frances Gelt Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila Veleposlanstva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney, Slovenec, Delo, Primorski dnevnik, Družba, Mladina, MAG, Svobodna Slovenija, Naša Slovenija, Rodna gruda, revija Slovenija, Nedelja, Naš tednik, Mladika, Slo-Weekly, Lipov list, Turist in turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS (Melbourne, Sydney) in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci.

NASLOV:
GLAS SLOVENIJE
4/316 Dorset Rd.
Boronia VIC 3155

Podpisani(a) .....

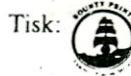
Ulica in kraj .....

Država .....

Poštna št. .....

Podpis .....

Datum .....

Tisk: **Bounty Print**, 65 Heatherdale Road, Ringwood, Vic. 3134